

Powiat
wysokomazowiecki

Powiat
wysokomazowiecki

Wysokie Mazowieckie 2016

Uchwałą Nr III/16/2015 Rady Powiatu Wysokomazowieckiego z 25 stycznia 2015 roku został przyjęty herb, flaga i pieczęć powiatu wysokomazowieckiego. Rada wybrała projekt herbu, którego wspólnym mianownikiem historycznego Podlasia, a szczególnie wyraźnie Powiatu Wysokomazowieckiego jest mazowieckie pochodzenie dużej części mieszkańców i ich drobnoszlachecki charakter. Cechy te zachowały się do dziś, wielowiekowe tradycje są kultywowane. Mazowieckie migracje w okresie istnienia księstwa mazowieckiego, dużo wcześniej niż powstało województwo mazowieckie, symbolizowane są uszczerbionym orłem białym w polu czerwonym z herbu księstwa. Wszystkie rody tworzące przez wieki historię, gospodarkę, kulturę, obyczajowość tych terenów reprezentowane są przez złoty krzyż kawalerski. Trzy rzeki najważniejsze dla powiatu, jego gospodarki i klimatu czyli Narew, Nurzec i Brok symbolizuje srebrna rzeka.

Tak więc herbem powiatu wysokomazowieckiego jest: w polu czerwonym srebrna rzeka w pas, nad nią pół orła srebrnego ze złotym dziobem i złotymi przepaskami zakończonymi trójlistkami, pod nią złoty krzyż kawalerski.

Flaga powiatu wynika z herbu: płachta czerwona o stosunku boków 5:8 podzielona poziomo linią falistą białą na górną część z półorłem z herbu i dolną z złotym krzyżem kawalerskim, część górna dwukrotnie szersza od dolnej.

Pieczęć powiatu jest zgodna z instrukcją kancelaryjną określającą wygląd pieczęci. Środek wypełniają kontury herbu powiatu, w otoku znajduje się napis powiat wysokomazowiecki.

Herb, flaga i pieczęć powiatu są znakami jednoczącymi, wiążącymi tych wszystkich, których skupiają. Są to bardzo ważne elementy integrujące lokalną społeczność i budujące jej tożsamość. Wymagają one właściwej ochrony i poszanowania.

Droży Państwo!

Powiat wysokomazowiecki, na czele którego mam obecnie zaszczyt stać, ma swoją ponad 150 letnią tradycję, choć jako jednostka samorządowa istnieje dopiero od 1999 roku.

Ten piękny zakątek ojczyzej ziemi jest unikatowy w skali kraju. Bardzo wysoko rozwinięte rolnictwo i przetwórstwo spożywcze ze Spółdzielnią Mleczarską Mlekovita na czele, to znak firmowy tych terenów. Najniższe w województwie bezrobocie, bardzo dobrze funkcjonujący szpital, wysoka jakość kształcenia i wychowania w szkołach, opieka nad rodziną i osobami niepełnosprawnymi, przyjazna dla petenta administracja, wysokie poczucie bezpieczeństwa sprawia, że życie i codzienne funkcjonowanie naszych mieszkańców jest na wysokim poziomie i stale się podnosi.

Największym skarbem naszego powiatu są jednak ludzie tu mieszkający. Niezwykle pracowici, gościnni, ambitni, odpowiedzialni za losy swoich rodzin i naszej Ojczyzny, kreatywni, mający poczucie swojej wartości i przywiązani do chrześcijańskiej tradycji swoich przodków. Tutaj hasło, które znalazło się na sztandarze Powiatu Wysokomazowieckiego:

Bóg Honor Ojczyzna, nie jest pustym, bezrefleksyjnym sloganem, ale drogowskazem, którym się kieruje w swoim życiu każdy, myślący mieszkaniec.

Pragnę serdecznie podziękować za chęć zapoznania się z ofertą, jaka została przedstawiona w niniejszym folderze. Mam nadzieję, iż posłuży to bezpośrednim kontaktom z przedstawionymi miejscami i atrakcjami naszej ziemi. Gorąco zachęcam do odwiedzenia naszego powiatu i nawiązania kontaktów z ludźmi tu zamieszkałymi. To będzie dla nas mieszkańców i władz powiatu olbrzymi honor i zaszczyt móc Państwa podejmować i gościć w swoich progach. Zapraszam gorąco!

Bogdan Zieliński
Starosta Wysokomazowiecki

Powiat Wysokomazowiecki leży na Wysoczyźnie Wysokomazowieckiej, pomiędzy doliną górnego biegu Narwi a Bugiem na południu. Od zachodu granicę wyznacza Czerwony Bór, a od strony północnej i wschodniej przechodzi w pradolne rzeki Narew. Teren powiatu to zlewisko trzech rzek - Narwi, Nurca i Broku mającego swój początek w okolicy Wysokiego Mazowieckiego. Cechą szczególną Wysoczyzny Wysokomazowieckiej na tle Niziny Podlaskiej jest dobra jakość gleb. Występują tu czarnoziemne kompleksy pszenne dobre, a tylko w części północnej gleby płowe i bielcowe. Powiat Wysokomazowiecki charakteryzuje się bardzo dużym odsetkiem gruntów rolnych oraz małym odsetkiem lasów. Większe

kompleksy leśne występują na północnej i zachodniej części powiatu. Grunty rolne i warunki wodne wspaniale nadają się do hodowli bydła, co jest z powodzeniem przez mieszkańców wykorzystywane, powiat jest w ścisłej krajowej czołówce producentów mleczarskich.

Powierzchnia powiatu wynosi 1 288 km² z czego: użytki rolne 986 km², tereny leśne 239 km², grunty zabudowane 44 km², nieużytki 15 km², pozostałe 4 km².

W skład powiatu wchodzi: Gminy miejskie: Wysokie Mazowieckie; Gminy miejsko-wiejskie: Ciechanowiec, Czyżew, Szepietowo; Gminy wiejskie: Klukowo, Kobylin-Borzymy, Kulesze Kościelne, Nowe Piekuty, Sokoły, Wysokie Mazowieckie.

I Kadencja

I Sesja Rady Powiatu Wysokomazowieckiego I kadencji 9.11.1998 r.

Wizyta Premiera RP Jerzego Buzka w Starostwie Powiatowym w Wysokim Mazowieckiem 22.10.1999 r.

Przyjęcie insygni Powiatu Wysokomazowieckiego - herb, flaga, pieczęć 5.10.2002 r.

Insygnia Powiatu Wysokomazowieckiego - herb, flaga, pieczęć 5.10.2002 r.

Reprezentacja Powiatu Wysokomazowieckiego podczas I Halowego Turnieju Piłki Nożnej Samorządowców 12.03.2000 r.

Wizyta Komisarza UE- Guntera Verheugena w Powiecie Wysokomazowieckim 22.10.2000 r.

II Kadencja

I Sesja Rady Powiatu Wysokomazowieckiego II kadencji 18.11.2002 r.

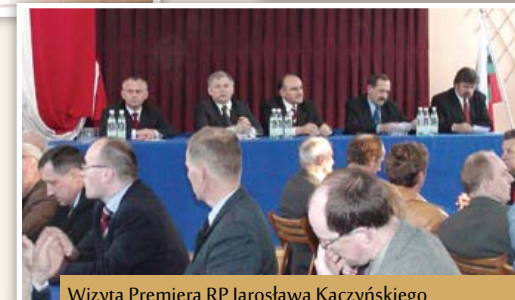
Lech Kaczyński - kandydat na Prezydenta RP w Wysokim Mazowieckiem 10.10.2005 r.

Delegacja Powiatu Wysokomazowieckiego podczas II Sesji Kongresu Mediów Regionalnych i Lokalnych 27-28.09.2003 r.

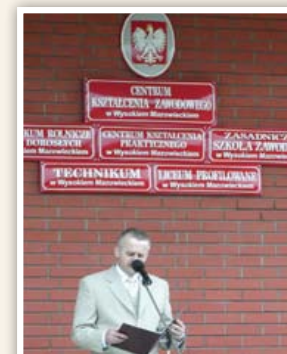
Drużyna Starostwa Powiatowego w Wysokim Mazowieckiem podczas I Powiatowej Olimpiady Samorządowej 24.05.2003 r.

Wizyta Premiera RP Jarosława Kaczyńskiego w Starostwie Powiatowym w Wysokim Mazowieckiem

Reprezentacja Powiatu Wysokomazowieckiego na II Festiwalu Historii - Ostatni Zajazd Szlachecki

Dyrektor CKZ w Wysokim Mazowieckiem podczas uroczystego otwarcia szkoły 15.05.2004 r.

Starosta Wysokomazowiecki Jacek Bogucki odbiera z rąk Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego Srebrny Krzyż Zasługi 7.06.2005 r.

Brunonowe Święto Dziękczynienia za plony 13.09.2009 r.

Michał Kamiński Premier w Kancelarii Prezydenta podczas wizyty w Powiecie Wysokomazowieckim 3.09.2007 r.

Spotkanie z Marszałkiem Województwa Podlaskiego Jarosławem Dworzańskim 2.04.2008 r.

Wizyta Premiera Jarosława Kaczyńskiego w Wysokiem Mazowieckiem 13.05.2007 r.

Prezydent RP Lech Kaczyński podczas wizyty w Starostwie Powiatowym w Wysokiem Mazowieckiem 19.08.2008 r.

Lech Kaczyński Prezydent RP podczas otwarcia II Forum Rolniczego Województwa Podlaskiego 14.10.2007 r.

Starosta Wysokomazowiecki Bogdan Zieliński podczas otwarcia hali sportowej w ZSOiZ w Czyżewie 16.01.2007r.

Wojewoda Podlaski Maciej Żywno podczas Seminarium Szkoleniowego w Starostwie Powiatowym w Wysokiem Mazowieckiem 23.06.2008 r.

Lech Kaczyński Prezydent RP podczas otwarcia II Forum Rolniczego Województwa Podlaskiego 14.10.2007 r

Otwarcie hali sportowej i ORLIKA 2012 przy ZSiP w Wysokiem Mazowieckiem 10.11.2010 r.

Prezydent RP Lech Kaczyński z wizytą u rodzin poszkodowanych wskutek trąby powietrznej, która przeszła nad Powiatem Wysokomazowieckim 19.08.2008 r.

Wręczenie Krzyży Zasługi nadanych przez Prezydenta RP zasłużonym samorządowcom 28.05.2009 r.

Jubileusz 15-lecia odrodzonego samorządu powiatowego 8.06.2014 r.

Jubileusz 60-lecia powstania Zawodowej Straży Pożarnej oraz nadanie sztandaru KP PSP w Wysokiem Mazowieckiem 18.09.2011 r.

Czyżew - nadanie praw miejskich 8.02.2011 r.

Nadanie przez Ojca Świętego Benedykta XVI kościołowi parafialnemu w Sokołach tytułu Bazyliki Mniejszej 10.06.2012 r.

Nadanie imienia tragicznie zmarłego w katastrofie smoleńskiej Prezydenta Lecha Kaczyńskiego rondu z biegu ul. Mystkowskiej, 100-lecia, Szpitalnej i Ludowej 11.11.2011 r.

Otwarcie kompleksu boisk wielofunkcyjnych przy ZSZ w Wysokiem Mazowieckiem 20.12.2011 r.

Spotkanie Wojewody Podlaskiego Macieja Żywno z samorządowcami Powiatu Wyskomazowieckiego 11.02.2013 r.

Wizyta Jarosława Kaczyńskiego 2.05.2014 r.

Otwarcie nowego budynku Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem 25.09.2014 r.

Uroczyste otwarcie ul. Szpitalnej 9.10.2014 r.

Wizyta Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego w Gimnazjum w Ciechanowcu 26.04.2013r.

Obchody Jubileuszu 100-lecia ZSR im. Stefanii Karpowicz w Krzyżewie 8.06.2013 r.

Otwarcie hali sportowej przy ZSOiZ w Ciechanowcu 9.01.2014 r.

Wbudowanie kamienia węgielnego pod budowę nowych obiektów dydaktycznych przy CKZ w Wysokiem Mazowieckiem 20.05.2011 r.

Wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę nowego ronda im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w obecności Jarosława Kaczyńskiego 6.09.2011 r.

Obchody 150-lecia Powiatu Wysokomazowieckiego wraz z nadaniem sztandaru 4.09.2016 r.

I Sesja Rady Powiatu Wysokomazowieckiego V kadencji 27.11.2014 r.

Starosta Bogdan Zieliński odznaczony honorową odznaką za zasługi samorządu terytorialnego 7.10.2015 r.

Wizyta Beaty Szydło w Kuleszach Kościelnych 16.09.2015 r.

Spotkanie Marszałka Województwa Podlaskiego Jerzego Leszczyńskiego z samorządowcami 4.03.2015 r.

Spotkanie z Ministrem Rolnictwa Jackiem Boguckim w Krzyżewie 1.05.2016 r.

Wizyta kandydata na prezydenta Andrzeja Dudy w Wysokiem Mazowieckiem 22.03.2015 r.

Wizyta Marszałka Województwa Podlaskiego Jerzego Leszczyńskiego w sprawie przebudowy drogi wojewódzkiej nr 678 22.04.2016 r.

Wysokie Mazowieckie, to niespełna dziesięcioletnie miasteczko położone w południowo-zachodniej części województwa podlaskiego, przy drodze krajowej Zambrów – Białowieża, nad rzeką Brok – dopływem Bugu. Jest gminą miejską i jednocześnie siedzibą powiatu wysokomazowieckiego, zajmuje powierzchnię 15 km². Oprócz funkcji gospodarczych spełnia również zadania administracyjne i usługowe dla 10 gmin w powiecie.

Najstarszą wzmiankę dotyczącą miasta można znaleźć w „Dokumentach Konrada” z 1203 r., w których figuruje jako wieś Wysokie. W dokumentach końca XV wieku Wysokie pojawia się jako nazwa osady królewskiej, założonej przez Kazimierza Jagiellończyka, który nadał jej prawa miejskie w 1492 roku.

Częste zmiany właścicieli oraz burzliwe dzieje miasta hamowały jego rozwój. Za czynny udział mieszkańców w powstaniu styczniowym miasto zdegradowano do miana osady wiejskiej. W 1866 r. Wysokie Mazowieckie stało się siedzibą powiatu, pozostając jednak osadą aż do wybuchu I wojny światowej. Rangę miasta przywróciły dopiero władze niemieckie w roku 1915. Rolniczy charakter miasta powodował spowolnienie rozwoju w okresie międzywojennym. W czasie II wojny światowej Rosjanie i Niemcy niemal całkowicie zniszczyli miasto. Wiele rodzin wywieziono na Syberię. Wymordowano ludność pochodzenia żydowskiego.

Efektom tych działań jest kryta pływalnia, dwa orliki czy sezonowe lodowisko; w trakcie realizacji – modernizacja stadionu, a w planach nowoczesna sala kinowa i skatki park. Termomodernizacja obiektów oświatowych z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii, wpływają na oszczędności w eksploatacji i mają pozytywny wpływ na środowisko. Samorząd miasta jako inwestor w 2015 roku przekazał do użytku oczyszczalnię ścieków, unowocześnił stację uzdatniania wody, modernizując system wodno-ściekowy w aglomeracji.

To miasto o dużych możliwościach. Jego atutami są także: dogodne trasy komunikacyjne obok drogi krajowej Zambrów – Białowieża oraz Warszawa – Białystok, położenie w pobliżu dużych aglomeracji oraz granicy wschodniej, dobrze rozwinięta sieć usług, banków i innych instytucji oraz atrakcyjne tereny inwestycyjne.

Dziś Wysokie Mazowieckie to miasto wielu atutów: jest funkcjonalne, czyste z okazałymi obszarami zieleni. Samorząd miasta przykłada dużą wagę do stanu infrastruktury technicznej i społecznej. Świadczą o tym coroczne, znaczące wydatki budżetowe na inwestycje. W pełni wykorzystywane są możliwości pozyskiwania środków unijnych, a starania samorządu, dbającego o rozwój i podniesienie jakości życia mieszkańców są uhonorowane wysokimi lokalnymi rankingami w rankingach samorządowych w kraju.

Wysokie lokaty miasta świadczą o stabilnej polityce inwestycyjnej, która opiera się nie tylko na dotacjach zewnętrznych, ale racjonalnym gospodarowaniu budżetem miasta. Inwestycje ostatnich lat ukierunkowane były właśnie na infrastrukturę techniczną: pozwoliły na całkowite skanalizowanie miasta, przebudowę większości ulic, uzbrojenie terenów inwestycyjnych, gazyfikację czy ograniczenie emisji spalin do atmosfery przez modernizację miejskich kotłowni. Od kilku lat inwestycje koncentrują się na poprawie infrastruktury społecznej i modernizacji samorządowych placówek oświatowych i kulturalnych.

Warto zobaczyć / warto tam być:

- Kościół filialny z 1798 r. (dawniej cerkiew unicka) – pierwsza budowla murowana w mieście
- Kościół parafialny pw. Jana Chrzciciela i Wszystkich Świętych z 1875 r.
- Plebania z 1898 r. murowaną z cegły, na planie prostokąta z dwoma gankami i werandą
- Cmentarz żydowski – do dziś zachowało się 20 nagrobków, najstarszy z 1882 r.

www.wysokiemazowieckie.pl

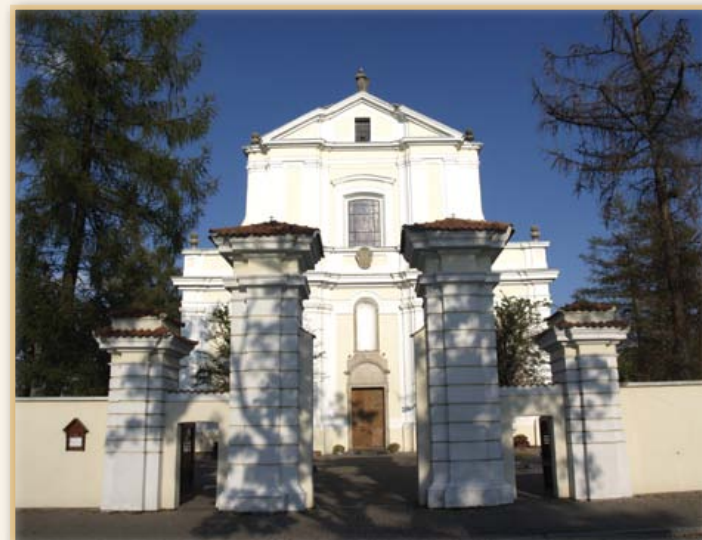
Ciechanowiec – Brama na Podlasie

Ciechanowiec to jedno z najstarszych miast w Polsce Wschodniej, położone nad rzeką Nurzec, na północnym krańcu Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Bugu i Nurca. Jego liczne zabytki i pomniki przyrody, doskonałe warunki do wypoczynku i rekreacji oraz bogaty program wydarzeń kulturalnych stanowią o wielkiej wartości pod względem dziedzictwa kulturowego oraz o atrakcyjności turystycznej tego miejsca.

Unikalne położenie geograficzne spowodowało, że od zarania dziejów był miejscem bardzo atrakcyjnym i chętnie zasiedlanym, dzięki czemu w 1429 r. uzyskał prawa miejskie. Na przestrzeni wieków był tu zamek obronny z fosą, fort ziemny, klasztor i świątynie wielu wyznań: katolickie, prawosławne, żydowskie i protestanckie, a wśród nich nawet ariańska, ale przede wszystkim żyli tu ludzie, którzy tworzyli jedyną w swoim rodzaju, wciąż zmieniającą się mieszanek kultur i obyczajów.

Początki Ciechanowca sięgają XIII wieku. Na lewym brzegu rzeki Nurzec znajduje się starsza część miasta ze średniowiecznym układem architektonicznym rynku, barokowym kościołem i zespołem klasztorno-szpitalnym z XVIII wieku, XVIII-wieczną synagogą, cerkwią prawosławną z XIX wieku i pomnikiem księdza Krzysztofa Kluka – najwybitniejszego polskiego przyrodnika doby Oświecenia. Na prawym znajduje się Muzeum Rolnictwa z siedzibą w XIX-wiecznym pałacu hr. Starzeńskich, skansen budownictwa wiejskiego z ponad 40 obiektami drewnianymi i unikalne zabytki techniki rolniczej, transportu wiejskiego i hodowli zwierząt. Istnieje tu największe w Europie Muzeum Weterynarii oraz Muzeum Leśne i Muzeum Pisanki.

Malowniczy charakter Ciechanowca sprawia, że każdy turysta znajdzie tu coś dla siebie. Miłośników spływów kajakowych zaurczą meandry i zakola rzeki, która jest także doskonałym łowiskiem dla wędkarzy. Natomiast bogate w runo i zwierzęta lasy są wspaniałym miejscem dla myśliwych i amatorów grzybobrania.

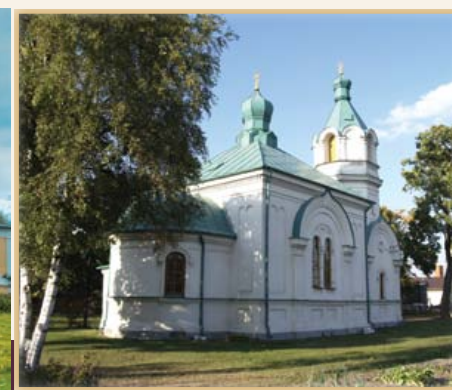
Warto zobaczyć / warto tam być:

- Muzeum Rolnictwa im. księdza K. Kluka z zespołem pałacowo-parkowym i skansenem budownictwa wiejskiego; do obecnej chwili uzbierało już ponad 27 000 eksponatów
- XVIII-wieczny barokowy kościół
- synagoga z XVIII w.
- Drewniany kościół w Winnej Poświętnej z 1696, neogotycki w Pobikrach z 1860 r. XIX w. cerkiew prawosławna w Ciechanowcu
- Wianki na Nurcu - jedna z najstarszych imprez organizowanych w Ciechanowcu – (pierwsza w 1976). Każdego roku głównym jej punktem jest „Konkurs na najpiękniejszy wianek”

- Podlaskie Święto Chleba – to promocja wyrobów piekarskich i cukierniczych, święcenie zwierząt gospodarskich, ceremonie dożynkowe oraz występy kapel podlaskich zespołów muzycznych (sierpień)
- Konkurs Gry na Ludowych Instrumentach Pasterskich – „Ligawki” (grudzień)
- Dla miłośników ciekawostek gmina oferuje egzotyczne atrakcje – nieopodal Ciechanowca znajduje się największa w Polsce hodowla alpaka chilijskich a zwolennicy militariów mogą zwiedzić zbudowane ponad 60 lat temu umocnienia tworzące Linie Mołotowa
- Podlaskie Zawody w Powożeniu Zaprzęgami Konnymi
- Jednym z atutów Ciechanowca i jego okolic jest przepływająca przez miasto rzeka Nurzec wpadająca do Bugu. Znajdująca się przy ciechanowieckim zalewie wypożyczalnia sprzętu wodnego umożliwia odbycie niezapomnianych spływów kajakowych po rzece, której meandry i zakola wijące się wśród pól i lasów stanowią ostoje dla wielu gatunków zwierząt i ptaków.

www.ciechanowiec.pl

Leży nad rzeką Brok, na terenie dawnej puszczy Łętowo, na skrzyżowaniu dwóch ważnych szlaków komunikacyjnych: linii kolejowej Warszawa – Białystok oraz drogi krajowej nr 63 Łomża – Siedlce.

Pierwsze wzmianki o Czyżewie sięgają czasów wczesnośredniowiecznych, kiedy była wymieniona wśród wsi kasztelani święckiej jako uposażenie biskupstwa płockiego. W II połowie XIII w. wieś została zniszczona w wyniku najazdów Jadrzyngów i Litwinów. Na przełomie XIV i XV w. Czyżew został ponownie zasiedlony przez rycerzy herbu Pobóg. W 1476 roku wieś otrzymała prawo niemieckie.

Małżeństwo Anny Czyżewskiej ze Stanisławem Godlewskim, cześnikiem ziemi nurskiej, spowodowało przejście miejscowości pod koniec XVI w. w posiadanie Godlewskich, właścicieli Godlewa. Ród Godlewskich był najbardziej znanym rodem ziemi nurskiej. Największe zasługi związane z rozwojem Czyżewa należy przypisać Walentemu, który w rodzinnym Czyżewie pobudował łaźnię, szpital, wagę i rozpoczął budowę nowego kościoła.

Przeprowadzenie w 1854 r. linii kolejowej Warszawa – Petersburg przyczyniło się do wzrostu liczby ludności (do 1508 os. w 1860 roku). W latach 1869-1874 wg projektu L. Marconiego wybudowano neorenesansowy kościół oraz założono, istniejący do dziś, cmentarz parafialny. W roku 1870 Czyżew utracił prawa miejskie i został jako osada miejska włączony do gminy Dmochy Glinki. Po wojnie zniszczona i wyludniona miejscowość stała się siedzibą Gminy Czyżew, a od 1954 Gromadzkiej Rady Narodowej. 1 stycznia 1973 r. utworzono gminę Czyżew-Osada. Przeprowadzona w 1990 r. reforma samorządowa przyniosła korzystne zmiany także w gminie. Nastąpił szybki rozwój miej-

scowości i gminy uwieńczony odzyskaniem praw miejskich 1 stycznia 2011 r. Przywrócona została także historyczna nazwa miejscowości Czyżew.

W rocznicę „Święta Konstytucji 3 maja” w 2012 r. Czyżew otrzymał także własne symbole – herb, flagę, pieczęć i sztandar.

Obecnie gmina liczy 6633 mieszkańców, w tym 2641 przypada na miasto Czyżew (stan na 31.12.2015r.), zajmuje 13 tys. ha. Posiada bardzo dobre warunki do rozwoju rolnictwa. Największymi pracodawcami są: Sokołów S.A. – zakład powstał w 1993 roku i zatrudnia ok. 800 osób, CLOVIN S.A, firma GODAGRO, Zakłady Mięsne „Czyżew”, firma „Primator – Henryk Kraszewski”, KRASBUD Krasowski – producent styropianu. Mieszkańcy gminy wykazują się także dużą aktywnością zawodową i z powodzeniem prowadzą różnorodną działalność gospodarczą. Zarejestrowanych jest ok. 250 firm.

W ostatnim czasie zrealizowano szereg inwestycji, które w widoczny sposób zmieniły wizerunek gminy i poprawiły warunki życia mieszkańców. Gmina została zwodociągowana, przeprowadzono kompleksową telefonizację, od podstaw wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczal-

nią ścieków w Czyżewie i Rosochatem Kościelnym. Wyposażono 253 gospodarstwa rolne w przydomowe oczyszczalnie ścieków. Sukcesywnie rozbudowywana i modernizowana jest infrastruktura drogowa. Obecnie do każdej miejscowości prowadzą drogi bitumiczne. Gmina bardzo dobrze wykorzystuje środki z programów unijnych, które przeznacza m.in. na budowę i modernizację dróg czy remonty świetlic wiejskich. W 2014 r. zmodernizowano też targowisko miejskie.

Działają też dobrze wyposażone Ośrodki Zdrowia: w Rosochatem, Dąbrowie i Czyżewie – tu utworzono także gabinet rehabilitacyjny.

Gmina posiada racjonalną sieć szkół z nowoczesnym i bogatym wyposażeniem. W jej skład wchodzi: szkoła podstawowa w Czyżewie, Dąbrowie Wielkiej i Rosochatem Kościelnym dwa gimnazja w Czyżewie i Rosochatem, Gminne Przedszkole w Czyżewie, a od 1996 roku istnieje Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych. Czyżew ma boisko sportowe „Orlik”. W środku miasta powstał akwen o powierzchni 2,5 ha z pomostem, wyspą, plażą i pływającą fontanną. Zalew służy nie tylko retencji i rekreacji ale stał się jedną z wizytówek miasta i gminy. Przy Urzędzie Miejskim powstał piękny park wypoczynkowy z fontanną, zielenią oraz placem zabaw.

Z myślą o inwestorach Gmina przygotowała tereny inwestycyjne kompleksowo uzbrojone, które zajęły I miejsce w województwie, następnie otrzymały tytuł zwycięzcy w Ogólnopolskim konkursie „Grunt na Medal” i zostały włączone do Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Działalność samorządu Gminy Czyżew została doceniona w rankingu tygodnika Wprost za 2014 rok, gdzie – jako jedyna gmina miejsko-wiejska województwa podlaskiego – została uplasowana w gronie 30 gmin najbardziej przyjaznych inwestorom. Wszystkie działania prowadzone przez władze wpłynęły na wysoką pozycję Gminy w ogólnopolskim rankingu „Gdzie żyje się najlepiej”, w którym Czyżew zajął 1. miejsce w województwie i 24. w kraju. Mimo wielu inwestycji, gmina Czyżew znajduje się na 6. miejscu w kraju wśród najmniej zadłużonych samorządów według rankingu „Wspólnoty”.

Warto zobaczyć / warto tam być:

- Najstarszym zabytkiem kultury materialnej jest grodzisko wczesnośredniowieczne w miejscowości Święck Strumiany – siedziba kasztelanii święckiej.
- Kościół parafialny pw. św. Doroty w Rosochatem Kościelnym z XVI oraz pochodzące z XIX w.: kościół parafialny pw. św. apostołów Piotra i Pawła w Czyżewie, kościół parafialny w Dąbrowie Wielkiej pw. św. Stanisława.
- Dwór we wsi Brulino Koski, dom gen. Jana K. Roszkowskiego w Czyżewie, stara część cmentarza parafialnego w Czyżewie, w tym kaplice grobowe Małowieskich i Sztolzmanów, synagoga z II połowy XIX w. w Czyżewie.
- Dworzec kolejowy PKP (i wciąż czynna poczekalnia) – obecnie siedziba Muzeum Ziemi Czyżewskiej. Archiwalne zdjęcia, dokumenty, odznaczenia - to wszystko można oglądać w ciekawie zaaranżowanym pomieszczeniu. Natomiast przed dworcem stanął symboliczny wagon – Pomnik Ześlańców Sybiru.

www.umczyzew.pl

Gmina Szepietowo leży w południowo-zachodniej części województwa podlaskiego, na pograniczu Mazowsza i Podlasia. Powstanie miejscowości Szepietowo związane jest z wybudowaniem w 1863 r. kolei Warszawa – Petersburg. Po I wojnie światowej zbudowano tu pierwsze zakłady pracy, m.in. prywatną cegielnię i instytucje publiczne: szkołę podstawową i pocztę. Miejscowe tereny były zasiedlane w sposób zwarty, tworząc osiedla, zwane zaściankami. Występują tu niespotykane na innych terenach Polski tzw. wsie gniazdowe, które charakteryzują się wspólnymi członami nazw i w większości jednakowymi nazwiskami mieszkańców (np. Wojny Szuby, Wojny Krupy, Wojny Piecki, Wojny Izdebnik, Wojny Pogorzel, Wojny Wawrzyńce).

Gmina zajmuje obszar 151,9 km², który zamieszkuje około 7330 mieszkańców. Sieć osadniczą tworzy 48 miejscowości wiejskich, będących jednocześnie sołectwami. Największą jest Szepietowo – siedziba gminy, licząca ok. 2300 mieszkańców. To jedno z najmłodszych polskich miast. Prawa miejskie otrzymało w styczniu 2010 r.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa młodzieżowy, folklorystyczny zespół pieśni i tańca „Podlasie”, kultywujący tańce i obyczaje regionu oraz Młodzieżowa Orkiestra Dęta, znana ze swych popisów także w województwie. W gminie prężnie działają jednostki OSP, które pomagają mieszkańcom w trudnych momentach, z sukcesem uczestniczą w zawodach strażackich, także na szczeblu krajowym.

Gmina położona przy kolejowym węźle komunikacyjnym na trasie Białystok – Warszawa oraz przy sieci dróg wojewódzkich i krajowych jest atrakcyjną lokalizacją dla potencjalnych inwestorów.

Posiada rozbudowaną i nowoczesną infrastrukturę oświatową. W jej skład wchodzi Szkoła Podstawowa oraz Publiczne Gimnazjum w Szepietowie oraz Szkoły Podstawowe w Dąbrówce Kościelnej i Wojnach Krupach. Są to nowoczesne i funkcjonalne obiekty, rozbudowywane i remontowane w ostatnich latach, umożliwiające dzieciom i młodzieży poszerzenie wiedzy i zainteresowań.

Dobrze rozwinięta jest również infrastruktura sportowa. Szepietowo ma pełnowymiarowe boisko piłkarskie z trybunami na 250 miejsc siedzących oraz kompleks boisk wybudowany w ramach programu „Moje Boisko – ORLIK 2012”. Przy Publicznym Gimnazjum w Szepietowie znajduje się nowoczesna, pełnowymiarowa hala sportowa oraz boisko piłkarskie. Przy szkołach podstawowych funkcjonują boiska sportowe, trawiaste lub o nawierzchni syntetycznej.

Do rozwoju sportu przyczynia się klub sportowy SPARTA 1951 Szepietowo, który uczestniczy w rozgrywkach ligowych w różnych kategoriach wiekowych, od drużyn seniorskich po najmłodsze kategorie żaków i orlików.

Działania podejmowane przez Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego sprawiły, że Gmina Szepietowo stała się miejscem rozpoznawalnym nie tylko w województwie, ale również kraju. Znany jest wysoki poziom rozwoju tutejszego rolnictwa, który wynika z dobrej jakości gleb, pracowitości i fachowości rolników, a także bliskość odbiorców produktów i płodów rolnych, m.in. Spółdzielni Mleczarskiej „Mlekovita” w Wysokiem Mazowieckiem. Wsparcie rolnikom i lokalnym przedsiębiorcom zapewnia również Spółdzielczy Bank Rozwoju, który ma swoją centralę w Szepietowie. SBR działający na terenie województwa podlaskiego i mazowieckiego jest jednym z największych banków spółdzielczych w kraju.

Warto zobaczyć / warto tam być:

- Kościół parafialny pw. św. Anny w Dąbrówce Kościelnej (projekt z 1875 r. Leonarda Marconiego).
- Zespół parkowo-dworski w Szepietowie-Wawrzyńcach.
- Kolportaż strażacki wraz z Pomnikiem Polskiej Organizacji Wojskowej w Dąbrówce Kościelnej.
- Cmentarze z czasów I wojny światowej.
- Kościół w Szepietowie.
- Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego każdego roku organizuje szereg imprez wystawienniczych, w tym największe targi rolnicze w północno-wschodniej Polsce: Regionalną Wystawę Zwierząt Hodowlanych i Dni z Doradztwem Rolniczym, które są jednocześnie największą imprezą hodowlaną w kraju.

www.szepietowo.pl

Położona jest w południowo-zachodniej części województwa podlaskiego, na obszarze Zielonych Płuc Polski, na terenie Wysoczyzny Wysokomazowieckiej, w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Nurca objętej statusem obszaru chronionego krajobrazu. Występuje tu naturalna roślinność wodna, torfowiskowa oraz bagienna, dlatego można tu zaobserwować wiele gatunków zwierząt i roślin. Tereny nadrzeczne są praktycznie dziewicze, co daje duże możliwości rozwoju turystyki i agroturystyki. Nurzec otaczają piękne lasy, w których żyją sarny, jelenie i dziki, czasem można spotkać także łosia. Rzekę zamieszkują raki szlachetne oraz liczne bobry, a na niebie można dostrzec szybującego bociana białego lub czarnego oraz czapłę białą.

Gmina zajmuje obszar 123,77 km², który w 38 miejscowościach zamieszkuje 4 633 mieszkańców. Użytki rolne stanowią ok. 85 % jej powierzchni i dlatego Gmina Klukowo zaliczana jest do typowo rolniczych.

Edukacja odbywa się w Zespole Szkół w Klukowie oraz w trzech Szkołach Podstawowych, w miejscowościach: Łuniewo Małe, Wyszonki Kościelne oraz Kuczyn. Przy Zespole Szkół w Klukowie znajduje się wielofunkcyjne boisko wybudowane w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012” oraz plac zabaw.

Potrzeby kulturowe mieszkańców zapewnia Gminny Ośrodek Kultury, gdzie każdy ma możliwość korzystania ze sprzętu sportowego i gier świetlicowych. Mieszkańcy uczestniczą w zespołach i kołach zainteresowań. Organizowane są imprezy kulturalne i rekreacyjno-rozrywkowe. Przy ośrodku kultury działa Klub Seniora, od wielu lat z sukcesami funkcjonuje zespół kołędniczy „Podlasie”.

Warto zobaczyć / warto tam być:

- Zespół kościoła parafialnego pw. św. Józefa Oblubieńca w Klukowie z lat 1833-1835. Cmentarz parafialny – na jego terenie znajduje się wiele starych nagrobków. Najstarsze pochodzą z 1855, 1856 i 1860 roku.
- Zespół Kościoła parafialnego p.w. Zmartwychwstania Pańskiego w Kuczynie z 1893 roku. Jednorodny stylowo zespół z wyposażeniem z epoki (zespół ołtarzowy kościoła z ok. 1900 r.), wzbogacony nagrobkami o wartościach historycznych i artystycznych na cmentarzu przykościelnym. Jedną z licznych fundacji sakralnych rodziny Kuczyńskich, związanej z Podlasiami i zasłużonej dla tych terenów.
- Próg wodny na rzece Nurzec.
- Zespół kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP w Wyszonkach Kościelnych z lat 1904-1912.
- Zespół dworsko-parkowy w Gródku z II połowy XIX w. Budynek drewniany, jednokondygnacyjny osadzony na wysokim fundamencie niwelującym nierówności terenu.

www.klukowo.pl

Leży w północnej części Wysoczyzny Wysokomazowieckiej, a północno-wschodnim fragmentem sięga do doliny górnej Narwi, leżącej na Nizinie Północnopodlaskiej. Zajmuje powierzchnię około 120 km², którą zamieszkuje 3450 osób w 40 miejscowościach.

Początki osadnictwa sięgają tu XV wieku. Miejscowość Kobylin założył w latach 1414-1425 potomek jaćwiecki – Giedethen, który od księcia mazowieckiego za zasługi na polu pod Grunwaldem otrzymał 60 włók ziemi położonych nad rzeką Śliną. Początkowo była to wieś ruska, w 1509 r. weszła w skład dóbr wawnieńskich, należących do Radziwiłłów. Pod koniec XIX wieku wzniesiono tu dwór, rozbudowany w 1920 r., który obecnie jest siedzibą Narwiańskiego Parku Narodowego. Całość otacza rozległy park, liczący 7350 ha, przez który przepływa Kurówka.

Gmina Kobylin-Borzymy to region o charakterze typowo rolniczym, sprzyjający uprawom roślin użytkowych. Dominują gospodarstwa indywidualne, specjalizujące się głównie w produkcji mleka. Malowniczy krajobraz, położenie nad rzeką Narew oraz bogata flora i fauna NPN – to niewątpliwie zalety gminy. Bezczenne środowisko przyrodnicze zachęca

do uprawiania turystyki, zwłaszcza krajobrazowej. Rzeką na obszarze parku jest udostępniona do wędkowania; urozmaicheniem wypoczynku mogą być przejażdżki łódkami „puchówkami”, można też wypożyczyć łódzie i kajaki. Przy dworku w Kurowie znajduje się strzeżone pole biwakowe, kładka edukacyjna, wieże widokowe, wiata i miejsce na ognisko. Wędrówki piesze i rowerowe wyznaczają szlaki, prowadzące przez najbardziej interesujące turystów tereny.

Warto zobaczyć / warto tam być:

- Neogotycki kościół parafialny pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika w Kobylinie-Borzymach.
- Cmentarz rzymskokatolicki z kaplicą cmentarną z 1862 r.
- Fortyfikację ziemską w Kurowie Kolonii – fort „Koziołek”
- Zespół dworsko-pałacowy z folwarkiem w Kurowie – siedziba Narwiańskiego Parku Narodowego.
- Ścieżkę edukacyjną na Narwi.
- Biesiada Miodowa organizowana w ostatni weekend sierpnia. Pasieki z Podlasia - i nie tylko – mają tu okazję do zaprezentowania swoich wyrobów. Można spróbować wszelkich gatunków miodu, obejrzeć i kupić wielobarwne nektary, świece z wosku pszczelego i preparaty lecznicze z polipolisu. Całość uświetniają występy zespołów muzycznych i kapeli. Impreza swoim bogatym programem przyciąga z każdym rokiem liczniejsze rzesze zwiedzających.

www.kobylinborzymy.biuletyn.net

Gmina Kulesze Kościelne

Położona jest w południowo-zachodniej części województwa podlaskiego. Zajmuje powierzchnię 115,4 km², którą w 32 sołectwach zamieszkuje blisko 3 400 osób.

Osadnictwo w tym rejonie sięga początków państwa polskiego. Do XIII wieku funkcjonował gród w Świątku (dziś Świątek Strumiany), który był centrum kasztelani świąteckiej obejmującej obszary od Narwi po rzekę Lizę i Mień oraz od Nurca po Czerwony Bór. Kasztelania składała się z dwóch grodów oraz 44 wsi i była częścią Księstwa Mazowieckiego, zatem pierwszymi osadnikami byli tu Mazowianie. Pierwsze wzmianki o Kuleszach pochodzą z I połowy XV wieku, a nazwa wsi zapewne od słowa „kulesza”, które oznaczało niegdyś gęstą potrawę mączną. Słowo to stało się też przydomkiem, a potem nazwiskiem rycerzy herbu Ślepowron, którzy osiedlili się tutaj na początku XV wieku.

Swą historię mają też Grodzkie Stare, w średniowieczu miały gród o istotnym znaczeniu strategicznym. Do czasów obecnych zachowało się pierścieniowate grodzisko otoczone wałem, o wysokości 14-24 m i długości 100 m. W pobliżu grodziska zwanego „Zale” było też cmentarzysko z grobami w obstawie kamiennej. W pobliskim podgrodzie znaleziono ślady produkcji żelaza. Przed 1470 r. po-

wstał tu pierwszy drewniany kościół, jednak parafię erygowano dopiero w 1493 r. Powołał ją biskup łucki Jan, konsekrując jednocześnie miejscowy kościół.

Dziś podstawą gospodarki gminy jest wysoko rozwinięte rolnictwo. Brak dużych zakładów przemysłowych pozwala na zachowanie nieskażonego środowiska naturalnego. Walory krajobrazu oraz unikatowy urok obszarów leśnych, czynią ten teren atrakcyjnym dla turystów. Na terenach podmokłych można spotkać siedliska bobrów, natomiast lasy obfitują w bogactwo runa leśnego.

Potrzeby edukacyjne gminy zapewnia nowoczesny budynek Zespołu Szkół w Kuleszach Kościelnych, który ma halę sportową, wielofunkcyjne boisko i ścieżkę botaniczną. Infrastrukturę edukacyjno-kulturalną i sportową tworzy też Centrum Kulturalno-Edukacyjne w Kuleszach Kościelnych, przy którym działają: Zespół muzyczny „Rokietnica”, Zespół taneczny „Magnetic”, „Młode Talenty”, Koło Gospodyń Wiejskich „Kulesianki” oraz Klub Seniora. Miejscem spotkań i integracji jest również Świetlica Wiejska w Nowych Grodzkich.

Warto zobaczyć / warto tam być:

- Kościół murowany w stylu neogotyckim pw. św. Bartłomieja Apostoła, zbudowany w latach 1911-1926.
- Plebania drewniana wybudowana w 1874 r.
- Średniowieczne grodzisko otoczone wałem, konstrukcji ziemno-drewniano-kamiennej.
- Dąb wpisany do rejestru ochrony środowiska jako pomnik przyrody.

www.kuleszek.pl

Gmina Nowe Piekuty

To gmina typowo wiejska. Zajmuje obszar 109 km² i liczy ponad 4 tys. mieszkańców. Jej południowe tereny leżą w obszarze Chronionego Krajobrazu „Doliny Bugu i Nurca”. Większa jej część należy do rejonu intensywnej produkcji rolnej. Obszar gminy ma ukształtowanie równinne jest ubogi w większe kompleksy leśne, bogaty zaś w duże powierzchnie wodne. Gmina leży w dorzeczu Bugu i Narwi. Przez jej obszar płyną wody lokalnych rzeczek: Tłoczewki, Śliny i Dzierzy. Ogółem wody powierzchniowe stanowią 33 ha, z czego 18 ha to wody płynące. Na obszarze gminy występuje co najmniej 217 gatunków zwierząt podlegających ochronie. Należą do nich: 180 gatunków ptaków lęgowych i przelotnych, 14 gatunków ssaków, 9 gatunków płazów, 4 gatunki gadów, 5 gatunków ryb, 5 gatunków owadów. Występują również: rzekotka drzewna, bocian biały, kuropatwa, zając, trzmiel łąkowy i polny.

Osadnictwo na dzisiejszym obszarze Gminy odbywało się od bardzo dawna, a potwierdza to odkrywka archeologiczna we wsi Krasowo Wólka. Tu zinventaryzowano bowiem pochówki ludzkie, a w popielicach i grobach znaleziono ozdoby i broń z brązu i żelaza. Rosły tu dawniej lasy dębowe, czego dowodem są dęby we wsi Nowe Piekuty. Najstarszy ma ponad 900 lat. Nowe Piekuty, zwane pierwotnie Łopienie Piekuty, zostały założone na początku XV w. jako wieś drobnoszlachecka Piekutowskich herbu Pierzchała. Były wzmiankowane w 1676 w spisie wsi ziemi bielskiej.

Na przestrzeni ostatnich lat przeprowadzono w gminie szereg inwestycji dotyczących: wykonania i moder-

nizacji dróg, ochrony zdrowia, infrastruktury gminnej, bezpieczeństwa mieszkańców. Zmodernizowano stacje uzdatniania wody. Wybudowano przydomowe oczyszczalnie ścieków. Urządzone zostały miejsca rekreacji w Nowych Piekutach i Jabłoni Kościelnej, a z inicjatywy mieszkańców wsi i przy ich pomocy takie miejsce powstało we wsi Nowe Żochy.

Gmina ma dwa kompleksy sportowe, wykonane w ramach programu „Moje Boisko ORLIK 2012” i dwie sale gimnastyczne.

Edukacja odbywa się w dwóch Zespołach Szkół w Nowych Piekutach i Jabłoni Kościelnej oraz Szkoły Podstawowej w Hodyszewie prowadzonej przez księżę palotynów.

W 2016 roku rozpoczęła działalność Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Nowych Piekutach.

Warto zobaczyć / warto tam być:

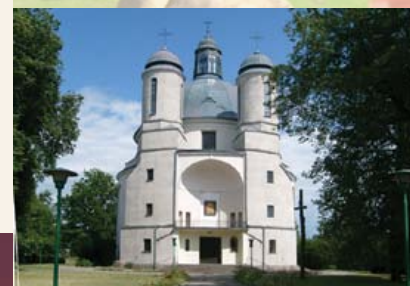
- Sanktuarium w Hodyszewie z barokowym obrazem z ok. 1630 r., uznawanym za cudowny; w pobliżu Krynica
- miejsce objawienia się Matki Bożej i drewniany kościół

wybudowany w 1881 r., który stoi nad cudownym źródłem.

- Neogotycki Kościół w Jabłoni Kościelnej z 1868 r., wpisany do rejestru zabytków.

- Cmentarz z okresu II wojny światowej we wsi Krasowo Częstki (hitlerowcy wymordowali 273 mieszkańców); w 1946 wzniesiono tu kaplicę, na ścianach wypisano nazwiska osób zamordowanych i ocalałych; zbiorowa mogiła ofiar pacyfikacji we wsi Jabłoń Dobki oraz pomnik pomordowanych mieszkańców wsi Skłody Borowe.

www.nowepiekuty.pl

Położona jest w obrębie Zielonych Płuc Polski. Ten bagienno-rzeczny region uznawany jest za najciekawszy w Europie. Zajmuje obszar 155,6 km², który zamieszkuje ok. 6 tys. mieszkańców (w Sokolach około 1,5 tys.). Sieć osadnicza to 48 sołectw.

Początki Sokół sięgają wieków średnich. Miejscowość założyli bracia Sokołowie, herbu Gozdawa. W XV w. w Sokolach funkcjonowała już parafia, a przed 1471 r. zbudowano pierwszy, drewniany kościół. Na przestrzeni wieków Sokoly rozwijały się dynamicznie, za sprawą atrakcyjnego położenia, na szlaku wiodącym z Mazowsza na Podlasie i uzyskanie przywileju targowego w 1659 r. Tradycja miejscowych jarmarków jest tu nadal żywa; odbywają się w każdy wtorek na placu targowicy.

Sokoly mają też swoją miejską historię. W 1827 r., dzięki energicznym staraniom dziedziczki Sokół, Marianny z Kruszewskich Markowskiej, zostały podniesione do rangi miasta, które to prawa miejskie traciły dwukrotnie, ostatnio w 1950 r.

Historię gminy Sokoly tworzyła tak zwana szlachta zagrodowa, której potomkowie zamieszkują tu do dziś. Charakterystyczną dla historii Sokół była, licznie zamieszkująca tu społeczność żydowska. W 1941 r. Żydzi zostali wywiezieni przez Niemców do obozu zagłady w Treblince.

Warto zobaczyć / warto tam być:

- Kościół zbudowany w latach 1906-1912 jest najbardziej rozpoznawalnym obiektem w Sokolach. 10 czerwca 2012 r. papież Benedykt XVI wniósł świątynię do godności Bazyliki Mniejszej. To budowla w stylu neogotyckim, ale w jej odnowionym wnętrzu zachowały się zabytki nawet z I połowy XVIII wieku.
- Spichlerz murowany z 1830 r. należy do unikalnych zabytków tego typu na Podlasiu.
- Drewniany kościół cmentarny z 1758 r. Niegdyś stał w Tykocinie jako barokowa cerkiew unicka. W 1833 r. odkupiony i przeniesiona do Sokół.

- Waniewo to dziś oaza turystyczna gminy. Historia miejscowości związana jest z przeprawą mostową łączącą Litwę z Koroną-Mazowszem. Most wybudowano tu w 1511 r. Wówczas, dokładnie tak jak dziś, przebiegała kładka. po środku której, stała niegdyś strażnica mostu zwana Grodzikiem lub Zamczyskiem. Most na Narwi był przyczyną konfliktu rodów Gasztołdów i Radziwiłłów. W wyniku sporów został spalony przez Olbrachta Gasztołda w 1521 r. – za spalenie zamku w Tykocinie przez Iwaszkę Hlebowicza – namiestnika Radziwiłłowskiego w Waniewie.

- Obserwacji i podglądaniu przyrody sprzyja Kładka edukacyjna o długości około 1500 m łącząca Waniewo i Śliwno leżące po przeciwnej stronie rzeki. To ścieżka przyrodnicza biegnąca w poprzek Doliny Narwi. Przechodzi nad głównym korytem Narwi i jej kilkoma odnogami. Prowadzi przez trzcinie i bagna Narwiańskiego Parku Narodowego. Składa się z drewnianych pomostów, które na wodnych odcinkach łączą się ze sobą pływającymi platformami na pontonach. Aby przejść na drugą stronę należy samemu przeciągnąć ponton za pomocą stalowych lin. Na trasie znajdują się cztery wodne odcinki z platformami. W waniewskiej przystani czekają na wycieczkowiczów przewoźnicy puchówek – płaskodennych łódek.

www.sokoly.pl

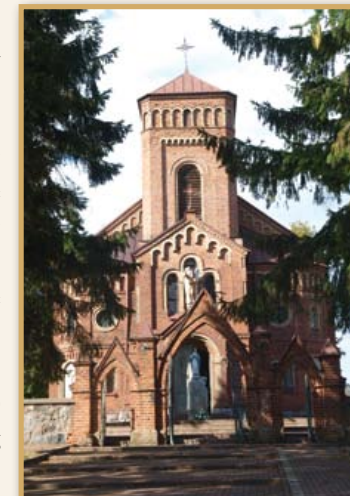

Powstała 1 stycznia 1992 roku, po podziale miasta i gminy na dwie oddzielne jednostki administracyjne. Równinne ukształtowanie terenu i dobra jakość gleb sprawiły, że rolnicy w większości nastawili się na hodowlę krów mlecznych oraz opasów i trzody chlewnej. Grunty rolne przeznaczone są głównie pod uprawę zbóż, które w większości przeznaczają się na pasze dla zwierząt i kiszonki dla bydła.

Na przestrzeni ostatniego 25-lecia w Gminie wykonano szereg prac, z których najważniejsze to: wodociągowanie gminy, modernizacja dróg, gazyfikacja, poprawa bazy dydaktyczno-wychowawczej szkół, budowa oczyszczalni ścieków, zagospodarowanie terenów w centrach wsi, budowa i remonty świetlic wiejskich.

Obszar gminy wynosi 166 km², co stanowi 13% obszaru powiatu wysokomazowieckiego. W jej skład wchodzi 54 sołectwa zamieszkałe przez ponad 5 500 mieszkańców. Funkcjonują tu dwie szkoły: Zespół Szkół w Jabłonce Kościelnej oraz Szkoła Podstawowa w Świątku Wielkim prowadzona przez Stowarzyszenie Edukator z Łomży.

W pobliżu wsi Świątek Wielki znajduje się grodzisko zwane „okopem”. Był tam wczesnośredniowieczny gród kasztelański z XI w. Obszar kasztelanii święckiej sięgał do rzeki Nurzec po południowy skraj Czerwonego Boru. Gród

i kasztelania przestały istnieć na przełomie XIII i XIV w. Na tym obszarze osadnictwo wsi gniazdowych sięga końca XV w. Gmina jest typowym przykładem zasiedlania terenów przez całe rody, które tworzyły zaścianki szlacheckie (o czym świadczą typowe domy szlacheckie z gankiem fot.). Przywiązanie do tradycji, pragnienie kultywowania dawnych ideałów wśród miejscowej ludności wyraziło się między innymi w aktywnej działalności organizacji narodowych podczas zaborów i w okresie międzywojennym. W czasie II wojny światowej teren gminy był ostoją dla wielu oddziałów partyzanckich Armii Krajowej i Narodowych Sił Zbrojnych, a tuż po wojnie organizacji antykomunistycznych.

Warto zobaczyć / warto tam być:

- W Tyborach Kamiance zachował się zespół dworsko-ogrodowy, zbudowany w latach 1856-1857. W sąsiedztwie znajdują się stawy, które w lecie służą jako miejsce wypoczynku.
- Dawny dworek rodziny Glogerów w Jabłonce Kościelnej.
- W Jabłonce Kościel. zespół kościoła parafialnego pw. św. Michała Archanioła. Kościół zbudowany na przełomie XIX i XX w. – neoromański.
- W Starej Rusi znajduje się resztówka, wraz z drewnianym spichlerzem jest pozostałością majątku drobnoszlacheckiego i ma wartość historyczną.
- Wart uwagi jest też stary więz – rośnie na polu w pobliżu wsi Mystki-Rzym. To właśnie w tym miejscu (jak głosi legenda i przekaz) miała się znajdować karczma RZYM w której Pan Twardowski podpisał pakt z diabłem. Obok więzu znajduje się ponoć kamień z odciśniętym kopytem diabła.
- Grodzisko zwane okopem we wsi Świątek Wielki.

www.gminawysokiemazowieckie.pl

Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu

Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu powstało w 1962 r. z inicjatywy Towarzystwa Miłośników Ciechanowca. Nosi imię ks. Krzysztofa Kluka, zasłużonego w dziejach miasta XVIII-wiecznego przyrodnika, jednego z pionierów nauk przyrodniczych w Polsce. Muzeum znajduje się na obszarze zespołu pałacowo-parkowego o powierzchni 20 ha, siedziba mieści się w odbudowanym po II wojnie światowej pałacu w stylu klasycystycznym - byłej siedzibie rodu Starzeńskich. Kompleks składa się z parku, pałacu, oficyny, stajni, powozowni, czynnego młyna wodnego, leśniczówki. Na teren muzeum przeniesiono kilkadziesiąt oryginalnych budynków wiejskich pochodzących z terenów Mazowsza i Podlasia co pozwoliło stworzyć niepowtarzalny Skansen.

Integralną częścią placówki jest **Muzeum Weterynarii**, oferujące bogate zbiory o dużych walorach naukowych i dydaktycznych.

Oprócz zwiedzania obiektów muzealnych istnieje możliwość uczestniczenia w plenerach malarских oraz wypoczynku w kwaterach wchodzących w skład budynków skansenu. Można także w dobrych warunkach zorganizować konferencję naukową. Atrakcją dla wycieczek są wieczorne ogniska bądź spotkania przy kominku w dworze myśliwskim. W muzeum jest 39 stałych wystaw prezentowanych w poszczególnych działach:

Dział etnograficzny - posiada największą liczbę eksponatów (11 000, z czego około 40% w ekspozycji). Są to narzędzia do uprawy roli, rybołówstwa, pszczelarstwa, pasterstwa, hodowli zwierząt, narzędzia rzemieślnicze, wyposażenie domów, sprzęt gospodarstwa domowego, narzędzia do obróbki lnu i narzędzia tkackie, pojazdy wiejskie, zabawki, tkaniny, odzież, obuwie, obrusy wigilijne i dewocjonaia. Niewątpliwą atrakcją jest otwarte w 2004 roku pierwsze w Polsce **Muzeum Pisanki**, powstałe z liczącej około 1500 eksponatów, prywatnej kolekcji państwa Ireny Stasiewicz - Jasiukowej i Jerzego Jasiuka, ofiarowane w darze ciechanowieckiej placówce. Zwiedzający mają możliwość porównać i ocenić wzornictwo ludowe na miniaturowych dziełach sztuki z różnych części Polski. Tylko tutaj można poznać sztukę zdobienia jaj z całego świata.

Dział budownictwa wiejskiego – obejmuje 51 obiektów z pogranicza Podlasia i Mazowsza. W fili muzeum w Drewnowie Zeimiankach stoi sprawny Duży wiatrak koźlak z kompletnym wyposażeniem oraz chata z końca XIX wieku. Na terenie skansenu w dawnym zespole pałacowo-parkowym ulokowano pozostałe 47 budynków. Sprawny i pracujący młyn zbudowany w połowie XIX wieku kiedyś element zespołu. W skansenie jest 9 chat, dworek myśliwski, 2 maneże, 2 lamusy dworskie, kuźnia, bróg na siano, 4 stodoły, 3 obory, gajówka oraz spichlerze chłopskie. Budynki skansenowi otoczone są ogródkami przydomowymi, płotami plecionymi, sztachetowymi i z drągów. Ciekawa jest mała architektura: gołębnik słupowy, kapliczka, pasieka, studnia - żuraw, ubikacja wiejska tzw. „sławojka” i wędzarnia dworska.

Dział techniki rolniczej – ma bogatą kolekcję narzędzi i maszyn rolniczych udostępnianych zwiedzającym w specjalnie wybudowanym pawilonie oraz w plenerze.

Dział historyczno-artystyczny – gromadzi dokumenty związane z życiem społeczności wiejskiej oraz prace plastyczne o tematyce wiejskiej wykonane przez profesjonalnych artystów-plastyków.

Dział historii uprawy roślin – głównym zadaniem działu jest tworzenie i utrzymywanie infrastruktury przyrodniczej w skansenie: zakładanie i pielęgnacja ogródków przy wiejskich zagrodach zgodnie z ludową tradycją oraz opieka nad parkiem.

Dział historii hodowli zwierząt gospodarskich - prezentuje ekspozycje obrazujące wielowiekowy proces wykorzystania dzikich zwierząt przez człowieka, historię ich udomowienia oraz pasterstwo z terenów północno-wschodniej Polski.

Dział zielarski – największą atrakcją działu jest ogród botaniczny z około 270 gatunkami ziół i roślin leczniczych założony według opracowanego przez Krzysztofa Kluka „Rejestru roślin zdalnych do zażycia lekarskiego”.

www.muzeumrolnictwa.pl

Rzeka Narew, dla ochrony której powstał Narwiański Park Narodowy, wiję się zygzakami, dzieli swe koryto na wstęgi, by tworzyć osobliwe labirynty. Badacze dowiedli, iż około cztery tysiące lat temu Narew wystąpiła z brzegów zalewając całą dolinę. Zaczęła płynąć wieloma drogami jednocześnie, tworząc skomplikowany system rzeczny. Dziś patrząc na rzekę z lotu ptaka, jawi nam się widok osobliwy – układ splątanych koryt, łączących się, a dalej rozdzielających, by na kolejnym kilometrze tworzyć znów jeden nurt. Obraz przypominający nieco układ nerwowy.

Aby chronić naturalną, bagienną dolinę rzeczniczą i procesy w niej zachodzące w 1996 roku powstał (w podlaskim najmłodszy) Narwiański Park Narodowy, nazywany też „Polską Amazonią”. Obejmuje on bagienną dolinę Narwi na 45-kilometrowym odcinku pomiędzy Surazem, a Rzędzianami.

Symbolem Parku jest błotniak stawowy – drapieżny ptak gniazdujący w trzcinowiskach. Nad Narwią stwierdzono występowanie ok. 133 gatunków lęgowych ptaków wśród których znajdują się gatunki zagrożone w skali światowej lub europejskiej, m.in. bielik, derkacz i wodniczka. Roślinność zmienia się tu począwszy od koryta rzeki, w kierunku skraju doliny. W nurcie Narwi występują rośliny zakorzenione w dnie z zanurzonymi liśćmi – głównie rdestnice. W starorzeczach lub przy brzegach spotykamy rośliny o liściach pływających. Brzegi porastają szumiące szuwały. Specyficzne dla doliny są wilgotne łąki, olsy oraz tzw. „grądziki” wyniesienia terenu porośnięte lipą, dębem i grabem. Można tu spotkać goździka pysznego, mieczyka dachówkowatego czy kosaćca syberyjskiego, które znajdują się pod ścisłą ochroną.

Dolina Narwi pełni też funkcję szlaku migracyjnego dla ok. 40 gatunków ssaków. Wśród nich spotkać można łosia, sarnę i dziką. Bagienny teren, to warunki sprzyjające występowaniu płazów oraz wielu gatunków owadów głównie motyli i ważek. W wodach Narwi spotykamy 25 gatunków ryb, które stanowią raj dla tutejszych wędkarzy.

Oprócz bogatej flory, fauny i unikatowego ekosystemu, park posiada również walory kulturowe. Są nimi zabytki budownictwa takie jak: reduta obronna „Koziołek”, tradycyjne zagrody i budynki wiejskie kryte strzechą, wiatraki, krzyże przydrożne i kapliczki. Charakterystycznym elementem krajobrazu są wysokie kopce siana pozostające na łąkach w czasie zimy. Nie sposób też nie skorzystać ze swoistej atrakcji jaką jest przejażdżka tradycyjnymi łódkami „psychówkami”. Łodzie te wykorzystywano dawniej do łowienia ryb i przewozu siana.

www.npn.pl

Zawsze blisko rolników

Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie świadczy wszechstronną pomoc doradcą rolnikom i wszystkim mieszkańcom obszarów wiejskich. Prowadzi działania z zakresu technologii produkcji rolnej, rozwoju wsi oraz wiejskiego gospodarstwa domowego. Prawie siedemdziesięcioletnie doświadczenie i tradycja sprawiają, że jest wiodącym centrum szkoleniowo-doradczym w województwie podlaskim i w kraju.

Efektywnie szkoli i doradza

Stąd emanuje wiedza rolnicza na obszar północno-wschodniej Polski. Poprzez czternaście powiatowych zespołów z wykwalifikowaną kadrą doradcą dociera do wszystkich zakątków województwa podlaskiego. Rolnikom służy radą ponad 160 certyfikowanych doradców rolnych, z czego 104 posiada uprawnienia rolnośrodowiskowe, czterech jest ekspertami przyrodniczymi. Działania prowadzone są w oparciu o System Zarządzania Jakością ISO 9001:2008, dzięki czemu PODR zdobył uznanie klientów, którzy rekomendują go jako rzetelnego i wiarygodnego partnera.

Prowadzone jest szeroko pojęte doradztwo technologiczne w rolnictwie. Wzrasta więc konkurencyjność gospodarstw rolnych, a podlascy rolnicy należą do krajowej czołówki hodowców i producentów. Doradcy rolni służą również pomocą przy wypełnianiu wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej. Rozliczają podatek VAT w gospodarstwie oraz sporządzają niezbędne analizy i opracowania ekonomiczne. PODR jest jednostką upoważnioną do realizacji usług w ramach działania cross-compliance - doradcy pomagają rolnikom w dostosowaniu gospodarstw do wymogów wzajemnej zgodności.

Szkolenia organizowane przez PODR to doskonała forma poszerzenia wiedzy. Proponuje się pełny pakiet edukacyjny dla osób związanych z rolnictwem; to m.in.: szkolenia z zakresu stosowania środków ochrony roślin, kursy dla operatorów kombajnów zbożowych i innych maszyn samojezdnych.

PODR wspiera zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Proponuje rolnikom nowoczesne rozwiązania, zgodne z obowiązującymi standardami ekologicznymi. Przyczynia się do zachowania dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego, jak i kulinarnego regionu.

Targowy lider

PODR dociera do rolników m.in. poprzez organizację imprez wystawienniczych. Jest liderem targowym północno-wschodniej Polski. Szepietowo każdego roku odwiedza prawie dwieście tysięcy mieszkańców, głównie województwa podlaskiego. Targi to także doskonała promocja powiatu wysokomazowieckiego ale i wsparcie dla podlaskich rolników. Tereny wystawowe

Agroarena otrzymały tytuł Podlaskiej Marki Roku 2007 w kategorii „Miejsce” oraz wielokrotnie były uznawane za Targowego Lidera w rankingu ogólnopolskiego czasopisma „Zagroda”.

Każdego roku w Szepietowie odbywa się sześć cyklicznych imprez targowo-wystawienniczych, najważniejszych wydarzeń branży rolnej:

- Wiosenne Targi Ogrodnicze
- Zielona Gala i Podlaskie Targi Budownictwa Wiejskiego
- Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych i Dni z Doradztwem Rolniczym
- Podlaski Dzień Kukurydzy
- Jesienne Targi Ogrodnicze i Targi Leśne

Istotą prowadzonych działań PODR jest nieustanne propagowanie wiedzy rolniczej, promocja rolników i województwa podlaskiego, promocja wsi jako miejsca samorealizacji.

Spółdzielnia Mleczarska MLEKOVITA w Wysokiem Mazowieckiem

MLEKOVITA jest jednym z największych europejskich producentów i eksporterów nabiału, firmą o ustalonej renomie na świecie i najcenniejszą marką w produkcyjnym sektorze polskiej gospodarki. To firma ze 100% kapitałem polskim, która na potęgę – największą polską grupę mleczarską, zarówno pod względem wielkości przerobu mleka, jak i sprzedaży produktów mlecznych, i największego polskiego eksportera produktów mleczarskich – wyrosła z małej spółdzielni, jaką była na początku swojego istnienia, sięgającym okresu przedwojennego. Zakład w Wysokiem Mazowieckiem, który powstał w 1928 roku, zatrudnił 30 osób i zajmował się wyłącznie produkcją serów i masła.

Konsekwentnie prowadzona polityka rozwoju firmy spowodowała, że po blisko 90 latach funkcjonowania potencjał MLEKOVITY tworzy:

- 16 zakładów produkcyjnych,
- 30 własnych centrów dystrybucyjnych, w tym pierwsze w branży hurtownie firmowe w formacie Cash&Carry,
- 40 tysięcy metrów powierzchni magazynowych,
- pozwolenie na eksport do 144 krajów na wszystkich kontynentach (28 państw Unii Europejskiej i 116 poza UE),
- 30 tysięcy klientów,
- 15 tysięcy dostawców mleka,
- 6 milionów codziennego przerobu mleka,
- 24 własne laboratoria oraz Centrum Badań i Rozwoju,
- 4000 pracowników,
- 150 linii produkcyjnych,
- ponad 18% udziału w polskim rynku,
- ponad 700 produktów – największy wybór nabiału w Polsce i w Europie,
- ogólnopolska dystrybucja,
- dobrze rozpoznawalna marka oparta na komunikacie: „polska”,

- znakomici hodowcy,
- unowocześnione i nadal rozwijające się gospodarstwa,
- pracowitość, przedsiębiorczość i wielka zaradność rolników.

MLEKOVITA jako lider polskiego mleczarstwa, firma nowoczesna i innowacyjna we wszystkich obszarach swojej działalności, nieustannie się rozwija, a to sprawia, że już w 2017 r. będzie mogła pochwalić się kolejnym wzrostem – m.in. dzięki zakończeniu trwającej budowy nowej Fabryki Proszków Mlecznych o wartości 300 mln zł – trzeciej największej inwestycji z dotychczas zrealizowanych w historii MLEKOVITY. W wyniku tego przedsięwzięcia MLEKOVITA będzie nie tylko największym producentem proszków mlecznych w Polsce, ale i w Europie Środkowo-Wschodniej.

Sukces, jaki odniosła MLEKOVITA, podbijając serca konsumentów na całym świecie, nadal motywuje do kreowania innowacji. Uważna obserwacja i analiza rynku wyznaczyły kierunki rozwoju oraz strategię dla przedsiębiorstwa. MLEKOVITA należy do tych firm, które w konkurencyjnym świecie biznesu potrafiły dostrzec i wykorzystać swoje szanse, wprowadzając na rynek nowe produkty. Wśród ponad 700 wyrobów obok tradycyjnych produktów mlecznych: mleka, serów i serków, masła, jogurtów, śmietany, maślanek czy kefirów oferowane są także te nowoczesne i innowacyjne, o szczególnych właściwościach zdrowotnych – takie jak bezlaktozowe sery, mleko, twaróg i serek wiejski, specjalnie przygotowane dla osób nietolerujących laktozy i diabetyków, czy Super Body

Active – mleczny napój o wysokiej zawartości białka dedykowany zarówno osobom aktywnym fizycznie i profesjonalnie uprawiającym sport, jak i przechodzącym rekonwalescencję.

Przyświecająca MLEKOVICIE idea polskości, którą jako firma ze 100-procentowym kapitałem polskim skutecznie realizuje i udowadnia, pozwoliła z ogromnym sukcesem wprowadzić na rynek innowacyjne, naturalne, o niewątpliwych zaletach dla zdrowia produkty o nazwie POLSKIE. Strategia promocji polskości poprzez wytwarzanie polskich produktów, wspartych dodatkowo podmarką POLSKIE, miała niewątpliwą wpływ na obecną, najwyższą pozycję marki na rynku.

www.mlekovita.com.pl

Tradycje i Zwyczaje

Powiat Wysokomazowiecki znany jest z organizowania szeregu imprez kulturalno-rekreacyjnych. Są one związane przede wszystkim z tradycjami i obrzędami wsi podlaskiej. Usytuowanie dużej części uroczystości na terenie Muzeum Rolnictwa i Podlaskiego Skansenu w Ciechanowcu sprawia, że na czas ich trwania miejsce to staje się wsią podlaską, tętniącą życiem, wypełnioną po brzegi ludźmi.

Od ponad 35 lat w pierwszą niedzielę adwentu odbywa się tu ogólnopolski konkurs gry na instrumentach pasterskich, tzw. Ligawki. Jest to muzyka nawiązująca do tradycji adwentowych, szczególnie żywych w północno-wschodniej części Podlasia. Cztery tygodnie przed Bożym Narodzeniem, wraz z początkiem adwentu na Podlasiu był zwyczaj chodzenia o szóstej rano do kościoła na roraty. Podążającym do kościoła pod nogami skrzypiał śnieg i z różnych stron słychać było granie ligawek. Na podlaskich wsiach, także wieczorami, odzywały się ligawki. Po zapadnięciu zmroku instrument trzeba było namoczyć w krypie, czyli w skrzyni z wodą. Szklivo lodowe tworzące się na powierzchni powodowało, że dźwięk był bardziej donośny. W nawiązaniu do tych tradycji organizowany jest corocznie konkurs, do którego zgłaszają się zawodnicy z całej Polski.

Nieco młodszą imprezą jest Konkurs na Palmę Wielkanocną. Zgodnie z tradycją Wielki Tydzień rozpoczyna się Niedzielą Palmową. W tym dniu, w czasie uroczystych mszy świętych, święcono w kościołach palmy, czyli ozdobione kolorowymi wstążkami gałązki wierzby. Umieszczano je w domach za obrazami o tematyce sakralnej. Innymi palmami, nie poświęconymi, uderzali się domownicy ze słowami: „Palma bije, nie zabije, już za tydzień Wielki Dzień”. Najczęściej robiono to wczesnym rankiem. Okazji tej nie przepuścili chłopcy względem panien. Od kilku lat Muzeum Rolnictwa organizuje konkurs na najładniejszą palmę, co powoduje, że w tym dniu szczególny wystrój przybiera Kościół Św. Trójcy w Ciechanowcu. Tam w porannej mszy biorą udział uczestnicy konkursu, którzy przynoszą ze sobą piękne, nawet kilkumetrowe palmy, przyozdobione różnorodny sposób, kolorowe i barwne.

Od wielu lat na terenie skansenu organizowane są też uroczystości dożynkowe. Są to dożynki bardzo specyficzne, ponieważ nawiązują do dożynek chłopskich organizowanych dawniej na Podlasiu. Od 2001 r. impreza ta przybrała nieco szerszy charakter pod nową nazwą Podlaskiego Święta Chleba. To wyjątkowa uroczystość związana ze specyfiką i rolniczym charakterem powiatu. Podkreśla szczególnie szacunek do ziemi, do tradycji, do symboli. Święto obchodzone jest w drugą niedzielę sierpnia. Na terenie skansenu ustawiają się stoiska, gdzie prezentowane są niezwykle wyroby piekarnicze i najładniejszy chleb okoliczności-

wy. Obok artyści ludowi sprzedają swoje wyroby. Tylko tu jest okazja do spotkania jednocześnie kowala, garncarza i wielu innych przedstawicieli ginących już zawodów.

Ciechanowiec znany jest z organizowania innych popularnych imprez. Należą do nich: festyn rekreacyjny Wianki na Nurcu – Noc Świętojańska, festyn z okazji Dnia Matki i Dnia Dziecka, Jarmark na św. Wojciecha, przegląd zespołów obrzędowych, wieczór kolęd, konkursy plastyczne o różnorodnej tematyce.

Aby poznać życie, tradycje i zwyczaje naszych przodków każdy chociaż raz powinien odwiedzić Ciechanowiec i Muzeum Rolnictwa im. Ks. Krzysztofa Kluka, otoczone przepięknym skansenem podlasko-mazowieckim.

W każdą ostatnią sobotę i niedzielę sierpnia w siedzibie Narwiańskiego Parku Narodowego – zabytkowym dziewiętnasto-

wiecznym pałacu i parku w Kurowie organizowana jest Podlaska Biesiada Miodowa. Ideą imprezy jest promocja walorów przyrodniczych i kulturowych parku, a także produktu lokalnego i regionalnego – podlaskich miodów i specjałów kuchni regionalnej. Hodowla pszczoł w Podlaskiem ma bogate tradycje. Sprzyjały temu niewątpliwie duże kompleksy leśne z dogodnymi warunkami do prowadzenia gospodarki bartnej.

Obecność dużego zakładu mleczarskiego stała się inspiracją organizowania Ogólnopolskiego Święto Mleka. Festyn gromadzi wielu dostawców mleka i okolicznych mieszkańców, a atrakcją są Wybory Miss Mleka i Konkurs Picia Mleka.

Cykliczny charakter ma również Wojewódzki Happening Ekologiczny – Dzień Ziemi odbywający się w siedzibie NPN w Kurowie. Jest to impreza organizowana dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Podlasia. Jej celem jest propagowanie wśród młodzieży idei zdrowej i czystej Ziemi.

Pod koniec lipca w Waniewie, na terenie gminy Sokoły, organizowany jest Odpust - Natura. Oprócz licznie wystawionych straganów odpustowych ze sztuką ludową, odwiedzający mogą przejechać się po okolicy wozami konnymi i bryczkami. Dla łaknących większych wrażeń przygotowany jest spływ łódkami po rozlewiskach Narwi.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokiem Mazowieckiem

Liceum Ogólnokształcące im. Króla Kazimierza Jagiellończyka jest jedną z najstarszych szkół w powiecie wysokomazowieckim. W 2015 roku obchodzono 70 lecie utworzenia szkoły. Uroczystość stała się okazją do kolejnego spotkania absolwentów z nauczycielami, kolegami, przyjaciółmi.

Szkoła w swojej historii przechodziła szereg przekształceń wynikających w dużej mierze ze zmian zachodzących w systemie nauczania naszego kraju. Szczególnie ostatnie lata to ciągłe dostosowywanie profili kształcenia do potrzeb oświaty i rynku pracy.

Szkoła posiada bardzo wysoką renomę w środowisku. Absolwenci piastują eksponowane stanowiska w administracji samorządowej i rządowej, podejmują pracę naukową, prowadzą własną działalność gospodarczą. O wszechstronnym i gruntownym ich przygotowaniu świadczy duża liczba osób podejmujących studia stacjonarne i zaoczne w uczelniach wyższych różnych typów na kierunkach technicznych, ścisłych, przyrodniczych, medycznych, humanistycznych, teologicznych i innych. Poziom nauczania określany na podstawie wyników egzaminów zewnętrznych plasuje szkołę powyżej średniej powiatu, a w wielu przedmiotach także województwa.

Obecnie ponad 400 uczniów, kształci się w klasach o profilach: matematyczno-fizycznym, biologiczno-chemicznym, humanistycznym, matematyczno-geograficznym, mundurowym.

Uczniowie do dyspozycji mają doskonałą bazę dydaktyczną. Pracownie przedmiotowe sukcesywnie wyposażane są w sprzęt multimedialny. Atutami szkoły są także: dwie sale gimnastyczne, siłownia, zespół boisk wielofunkcyjnych „Orlik” (do piłki nożnej, piłki koszykowej, piłki ręcznej, korty tenisowe, bieżnia lekkoatletyczna). W okresie zimowym szkoła dysponuje sztucznym lodowiskiem. Jako

jedna z nielicznych posiada własną stołówkę. W ostatnich latach inwestycje w powiększenie i modernizację bazy dydaktycznej wyniosły ponad 4 mln.

Mocną stroną szkoły jest praca z uczniami zdolnymi. Nasi uczniowie od wielu lat zajmują czołowe miejsca w olimpiadach i konkursach na poziomie krajowym i międzynarodowym.

Swoje zainteresowania uczniowie mogą rozwijać w licznych kołach przedmiotowych, działalności charytatywnej, zajęciach plastycznych, zespole muzycznym „Jagiellończyk Band”. Wiele imprez szkolnych podejmowanych jest z inicjatywy samorządu szkolnego. W szkole działają sekcje piłki siatkowej, koszykowej, sekcja kolarska.

„Jagiellończyk” ma opinii szkoły wymagającej, ale przyjaznej, a priorytety: to solidne wykształcenie i wszechstronny rozwój młodego człowieka.

www.jagiellonczyk.org.pl

Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Wysokiem Mazowieckiem

Początki szkoły sięgają czasów przedwojennych. W 1933 r. z inicjatywy Towarzystwa Przyjaciół Miasta Wysokie Mazowieckie została utworzona Średnia Czteroletnia Szkoła Handlowa. Po przerwie spowodowanej II wojną światową, szkoła wznowiła działalność już jako Zasadnicza Szkoła Zawodowa. Podjęto w niej kształcenie w kierunkach: administracyjno-handlowym, krawieckim i metalowym. W latach 70. szkoła otrzymała budynek przy ul. Jagiellońskiej 4. Została też przekształcona w ZSZ. Ważną datą w dziejach placówki jest 5.VI.1993 r., wtedy to nastąpiło uroczyste nadanie szkole imienia Stanisława Staszica i przekazanie sztandaru. Nowy patron szkoły to wybitny uczyony, filozof, pisarz polityczny, duchowny, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli polskiego oświecenia.

Kolejne lata to tworzenie nowych kierunków kształcenia i rozwój bazy lokalowej. W wyniku reformy edukacji z 1.IX.2002 r. ZSZ stał się szkołą ponadgimnazjalną, w której skład wchodzi licea profilowane, technika 4-letnie, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, a także szkoła policealna. Przy szkole funkcjonuje internat dla dziewcząt.

Baza szkoły wciąż wzbogacana, szczególnie w ostatnich latach, pozwala efektywnie kształcić umiejętności zawodowe. Szybki rozwój możliwy jest także dzięki wsparciu środków unijnych.

Szkoła wyposażona jest w nowoczesne pracownie specjalistyczne: informatyczną, gastronomiczną, hotelarską i technologii żywności. Zdobywaniu umiejętności zawodowych służą również zajęcia praktyczne, które od niedawna odbywają się także w Niemczech, Hiszpanii, Portugalii i Włoszech.

Wysoką pozycję szkoły potwierdzają nagrody w konkursach ogólnopolskich, np. w Turnieju Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie, konkursie rachunkowości, czy filmowym „Losy Polaków na Syberii. Niepokonani – o cudzie ocalenia”. W 2015 r. Zespół Szkół Zawodowych za współpracę z zakładem mleczarskim Mlekovita otrzymał I miejsce w ogólnopolskim konkursie „Szkoła dla pracodawcy – pracodawca dla szkoły”.

Placówka współpracuje z wieloma instytucjami na terenie lokalnym i wojewódzkim. Są to uczelnie wyższe oraz wybrane zakłady pracy. Przynosi to korzyści lokalnej społeczności oraz znacząco wpływa na rozwój ucznia.

www.zszwysmaz.podlaskie.pl

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Jarosława Iwaszkiewicza w Ciechanowcu

To szkoła z długą tradycją, a także prężnie działająca nowoczesna placówka edukacyjna, w której kształcą się prawie 800 uczniów. Szkoła pochwalić się może wspianą młodzieżą, która osiąga sukcesy w olimpiadach, konkursach i zawodach sportowych. Jej wizytówką artystyczną jest chór. O zaangażowaniu i pracy pedagogów świadczą bardzo wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych i realizowane projekty unijne. ZSOiZ stara się także poszerzać ofertę edukacyjną, dostosowując ją do potrzeb lokalnej społeczności. Dobrymi tego przykładami są klasy licealne o profilu wojskowo-sportowym, które realizują minimum programowe przy współpracy z wojskowym Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki im. gen. bryg. Heliodora Cepy w Zegrzu oraz 6-letnia Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych. W skład oferty edukacyjnej wchodzi: Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych, Liceum Ogólnokształcące o kierunkach: politechniczny, humanistyczny, medyczny, wojskowo-sportowy; technika: technik budownictwa, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik usług fryzjerskich; ZSZ; szkoły dla dorosłych: LO dla dorosłych (na podbudowie gimnazjum), LO dla dorosłych (na podbudowie ZSZ); Szkoły Policealne dla Dorosłych (technik: administracji, turystyki wiejskiej, informatyk, opiekun w domu pomocy społecznej).

www.zsoiz-ciechanowiec.pl

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Czyżewie

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Czyżewie to szkoła z 20-letnią tradycją. Rozpoczęła działalność 1 września 1996 r. z inicjatywy ówczesnego Wójty Gminy Czyżew-Osada – Jacka Boguckiego, późniejszego Starosty Wysokomazowieckiego, Pośła na Sejm RP, a obecnie Wiceministra w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Pierwszym dyrektorem szkoły do 2006 r. była Anna Bogucka, obecnie Burmistrz Czyżewa. Od 1999 r. szkoła nosi imię Stefana Kardynała Wyszyńskiego, a wokół jego postaci zbudowany jest jej program wychowawczy. Kierunki kształcenia w ZSOiZ w Czyżewie wychodzą naprzeciw potrzebom regionalnego rynku pracy, stąd duża popularność szkoły nie tylko w gminie Czyżew, lecz także w gminach ościennych.

ZSOiZ w Czyżewie to prężne centrum edukacyjno-kulturalne, w którym kształcą się młodzież i dorośli. Uczniowie uczęszczają do liceum ogólnokształcącego, technikum (zawody: technik agrobiznesu, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik ekonomista, technik informatyk) i zasadniczej szkoły zawodowej. Dorośli kształcą się w szkole policealnej (technik turystyki wiejskiej, technik rachunkowości, technik informatyk) oraz liceum ogólnokształcącym; organizowane są także kwalifikacyjne kursy zawodowe. Szkoła tętni życiem do późnych godzin przez 7 dni w tygodniu, przyciągając młodzież

bogatą ofertą zajęć pozalekcyjnych. Kadra pedagogiczna stawia na rozwój zainteresowań i uzdolnień, co skutkuje tym, że uczniowie osiągają wysokie wyniki maturalne i egzaminów zawodowych (1 miejsce w woj. podlaskim w roku 2014/2015). Dzięki uczestnictwu w projektach „Leonardo da Vinci” oraz „Erasmus+” uczniowie szkół zawodowych wyjeżdżają na staże zagraniczne do Niemiec i Włoch. Udział w innych projektach poszerza ofertę edukacyjną szkoły (ciekawe zajęcia i wyjazdy) oraz umożliwia zakup nowoczesnego wyposażenia. Powiat Wysokomazowiecki jako organ prowadzący finansuje wiele inwestycji, zapewniających możliwie najlepsze warunki do pracy w szkole. Przy wsparciu finansowym Starostwa Powiatowego m.in. powstała w 2006 r. pełnowymiarowa hala sportowa i kompleks boisk sportowych „Orlik”, dzięki czemu prężnie rozwija się sport, skupiający młodzież gminy Czyżew. Wskutek dobrej polityki władz powiatowych szkoła średnia w Czyżewie stała się jedną z najlepiej wyposażonych placówek oświatowych, w której w roku szkolnym 2015/2016 naukę pobiera 400 uczniów i słuchaczy.

Nauka w ZSOiZ w Czyżewie to szansa na sukces w dorosłym życiu, ponieważ szkoła ta inspiruje do dalszego rozwoju intelektualnego oraz aktywnego udziału w życiu regionu.

www.zsoiz-czyzew.pl

Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokim Mazowieckiem

To najmłodsza, a zarazem najnowocześniejsza, szkoła ponadgimnazjalna w powiecie, powstała na bazie Warsztatów Szkolnych Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica. Pierwszy dzwonek zabrzmiał tu 1 września 2002 r. W obecnym budynku szkoła funkcjonuje od 1.II.2004 r. W jej skład wchodzi: Technikum im. Armii Krajowej, Zasadnicza Szkoła Zawodowa im. Armii Krajowej, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych oraz Centrum Kształcenia Praktycznego.

Szkoła kształci w zawodach: technik rolnik, technik pojazdów samochodowych, technik mechatronik, technik cyfrowych procesów graficznych, mechanik pojazdów samochodowych, rolnik, kucharz, fryzjer, sprzedawca, stolarz. W 2016 r. CKZ planuje powołać nowe kierunki kształcenia: technik chłodnictwa i klimatyzacji, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, operator obrabiarek skrawających, kierowca mechanik.

Szkoła jest wyposażona w nowoczesne sale dydaktyczne, pracownie i laboratoria

a budynek warsztatowy w wysoko specjalistyczny sprzęt. W 2005 r. szkoła przystąpiła do Programu Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca” – co skutkowało powstaniem Szkolnego Ośrodka Kariery, w 2006 r. w ramach realizacji projektu „Mechatronika – nowa jakość w kształceniu zawodowym” – otwarto nowoczesną pracownię mechatroniczną. Kolejnym sukcesem był projekt wyrównania szans edukacyjnych „Szkoła marzeń”. Od 2009 r. realizowane są projekty: „Szkoła kluczowych kompetencji” i „Nowe wyzwania

– nowe możliwości”. W 2014 roku realizowany był program „Uczenie się przez całe życie” Leonardo da Vinci. W ramach programu „Staż zagraniczny szansą na rozwój branży mechatronicznej w regionie”, uczniowie brali udział w 3-tygodniowym wyjeździe do Turcji. W 2015 r. w ramach programu Erasmus+ „Wiedza poparta praktyką. Europejski wymiar kształcenia zawodowego w powiecie wysokomazowieckim” uczniowie określonych zawodów wyjechali na dwutygodniowy staż do Turcji. Kolejna edycja programu Erasmus+ „Stawiamy na profesjonalistów – staże zawodowe dla uczniów CKZ w Wysokim Mazowieckiem” umożliwiła uczniom określonych specjalności 2-tygodniowy staż w Irlandii i Portugalii. Centrum zapewnia też równe szanse rozwoju uczniom o specyficznych potrzebach edukacyjnych. Jest dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Szkoła uczy też szacunku dla tradycji narodowych (wraz z białostockim oddziałem IPN organizuje wojewódzki konkurs o AK). Młodzież CKZ otwarta jest na potrzeby innych i może poszczycić się prężnie działającym wolontariatem. Chlubą szkoły są krwiodawcy. CKZ sprzyja także rozwijaniu talentów artystycznych (w szkole działa chór uświetniający uroczystości szkolne) i sportowych (sekcja futsalu, piłki ręcznej i siatkówki).

www.ckzwm.edu.pl

Zespół Szkół Rolniczych im. Stefanii Karpowicz w Krzyżewie

To placówka o ponad stuletniej tradycji. Została założona w 1913 r. przez Stefanię Karpowicz dla młodzieży włościańskiej. Była pierwszą szkołą rolniczą w regionie północno-wschodniej Polski. Program kształcenia był wzorowany na szkołach duńskich i szwedzkich, uznawanych za przykład nowoczesności i praktyki. Projekt budynku w stylu zakopiańskiej willi wykonał prof. architektury Józef Gałęzowski z uniwersytetu w Krakowie.

Oficjalnie, pierwszy roczny kurs rolniczy rozpoczął się 15 stycznia 1913 r. Kierownikiem szkoły z rekomendacji Centralnego Towarzystwa Rolniczego został Ludwik Ostromecki. Szkoła prowadziła kształcenie tylko zawodowe, ale nauczyciele, w tym sama Stefania Karpowicz, starali się przekazać uczniom wiedzę także o polskiej literaturze i historii. Przerwa w funkcjonowaniu szkoły nastąpiła w momencie wybuchu I wojny światowej. Od 1918 r. w odrodzonej Polsce szkoła kształciła, głównie w kierunku hodowli bydła mlecznego i kwalifikowanej uprawy zbóż. W 1939 r. po wkroczeniu wojsk sowieckich, szkołę przejął okupant. Organizowano tu kursy dla młodzieży z terenów wschodnich. Pierwszy powojenny kurs ruszył już w 1945 r. W 1951 r. decyzją władz, szkołę przeniesiono do Karolewa k/Kętrzyna, a ziemię i budynki upaństwowiono, tworząc PGR. Szkołę reaktywowano w 1958 roku, a w 1967 zdecydowano o jej rozbudowie. Nowy kompleks oddano do użytku w roku 1971.

24 czerwca 1981 r. Zespół Szkół Rolniczych otrzymał sztandar i imię założycielki, Stefanii Karpowicz. 8 czerwca 2013 r. odbyły się uroczystości 100-lecia Szkoły oraz zjazd absolwentów. Uroczystości objęły także: odsłonięcie nowego pomnika na grobie patronki i jej siostry, na cmentarzu w Płonce Kościelnej oraz poświęcenie pamiątkowej tablicy przed szkołą.

Obecnie w ZSR wiodącym kierunkiem kształcenia pozostaje technik rolnik, zgodnie jednak z polityką edukacyjną państwa, szkoła wprowadza edukację adekwatną do potrzeb rynku pracy i zainteresowań młodzieży. Stąd w ofercie kierunki związane z agrobiznesem, energią odnawialną czy hodowlą koni.

Funkcjonuje tu także Liceum Ogólnokształcące o profilu policyjno-pożarniczym, a dla słuchaczy dorosłych: Centrum Kształcenia Ustawicznego i Szkoła Policealna.

W zabytkowym budynku, mieszczącym pierwotnie szkołę, internat i zaplecze socjalne dziś ma swą siedzibę Fundacja „Praca dla Niewidomych” Centrum Turystyczno-Rehabilitacyjne. Wykorzystując doświadczenia edukacji łączącej teorię z praktyką, szkoła współpracuje z lokalnymi przedsiębiorcami, rolnikami i instytucjami; uczestniczy w realizacji projektów unijnych.

Lokalizacja szkoły, niedaleko szosy Białystok – Wysokie Mazowieckie, sprzyja odwiedzinom tej zasłużonej placówki, której mury opuściło ok. 5 tys. absolwentów. Wjazd prowadzi lipową aleją, zasadzoną w 1917 roku. Na miejscu można zapoznać się z bogatą historią szkoły, obejrzeć zgromadzone pamiątki lub wypełnić czas aktywnie na boiskach, bieżni lub skorzystać z oferty jazdy konnej.

www.zsrkrzyzewo.pl

Szpital Ogólny w Wysokiem Mazowieckiem

Obecnie liczy 225 łóżek, w tym 60 opieki długoterminowej w ZOL w Ciechanowcu. W Wysokiem Mazowieckiem opiekę zdrowotną świadczą oddziały: chirurgiczny ogólny, chirurgii urazowo-ortopedycznej, pediatryczny, położniczo-ginekologiczny z neonatologicznym, chorób wewnętrznych, chorób płuc, intensywnej terapii, szpitalny oddział ratunkowy. Szpital od 2015 roku dysponuje nowoczesnym blokiem operacyjnym, z trzema salami operacyjnymi i salą pooperacyjną, centralną sterylizatornią i szpitalnym oddziałem ratunkowym. Posiada nowoczesną bazę diagnostyczną z nowymi aparatami RTG i USG. Dysponuje zintegrowanym systemem informatycznym. Misją szpitala jest „Odpowiedzialna, przy wzajemnym zaufaniu, posługa osobie chorej”. Szpital cieszy się uznaniem wielu pacjentów, przebywających tu z całej Polski. Specjalizuje się w kompleksowych operacjach stawu kolanowego, w tym w artroskopii, przeszczepach więzadeł krzyżowych metodą artroskopową i endoprotezoplastyce całkowitej stawu kolanowego, w endoprotezoplastyce całkowitej stawu biodrowego, w leczeniu artroskopowym stawu łokciowego, w operacjach na tarczycy i laparoskopii, w diagnostyce naczyniowo-sercowej, w histeroskopii. Prowadzi szkołę rodzenia, zapewnia mamom całonocowy, bezpłatny pobyt z dzieckiem w oddziale pediatrycznym, leczy choroby cywilizacyjne, w tym przewlekłe obturacyjne choroby płuc, dysponuje bazą do ratowania życia ludzkiego w najcięższych stanach, posiada całonocową, akredytowaną, bazę diagnostyki analitycznej, mikrobiologicznej, radiologicznej, zapewnia szeroko dostępną i profesjonalną rehabilitację.

Rocznie hospitalizowanych jest tu ponad 8 tys. pacjentów, w poradniach specjalistycznych udziela się ponad 44 tys. porad, w rehabilitacji wykonywanych jest ponad 207 tys. zabiegów.

Szpital jest członkiem Polskiej Federacji Szpitali i Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Szpitali Powiatowych. Jego spektakularne sukcesy to:

- W latach 2002-2005 klasyfikowany był trzykrotnie w „złotej setce” najlepszych szpitali w Polsce, zajął w kraju 6. miejsce w operacjach żołądka i 7. w operacjach jelita grubego,
- W latach 2012-2015 czterokrotnie szpitalowi przyznano tytuł „Gazeli Biznesu”,
- W latach 2004-2015 wypracowywał dodatni wynik finansowy,
- Od 2009 r., do chwili obecnej, posiada akredytację ISO 9001:2008 i 14001:2004 w zakresie usług medycznych,
- Instytut Europejskiego Biznesu przyznał szpitalowi tytuł „Efektywna Firma 2015”,
- W 2016 r. przyznano szpitalowi Certyfikat „Zadowolony Pacjent”, przyznawany na wniosek pacjentów
- W latach 2004-2015 szpital przeznaczył na inwestycje ponad 39 mln zł.: około 18 mln pochodziło z dotacji, w tym 9,8 mln. z powiatu wysokomazowieckiego, a 21 mln ze środków własnych szpitala.

To szpital z liczącą 65 lat tradycją, rozpoznawalny, cieszący się uznaniem pacjentów, rozwijający się i z młodzieńczą werwą wychodzący naprzeciw nowym wyzwaniom.

www.szpitalwysmaz.pl

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Wysokiem Mazowieckiem

Historia straży pożarnej w Wysokiem Mazowieckiem sięga czasów zaborów. W 1898 roku utworzono ochotniczą straż pożarną. Na jej bazie w 1951 r. powstała struktura Zawodowej Straży Pożarnej. Przez dziesięciolecia straż pożarna zapewniała bezpieczeństwo mieszkańcom miasta i okolic, chroniąc ich przed żywiołem ognia, przez co na trwałe wpisała się w historię tego regionu. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Wysokiem Mazowieckiem (KP PSP) została utworzona w 1999 roku w ramach nowopowstałych struktur Państwowej Straży Pożarnej.

W latach 2000-2015 na terenie powiatu odnotowano prawie 10 tys. interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej. W tym okresie strażacy ugasili ponad 2,8 tys. pożarów, a także zlikwidowali ponad 71 tys. innych miejscowych zagrożeń.

Do podstawowych zadań Komendy Powiatowej PSP należy: organizowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) na szczeblu powiatu, rozpoznawanie zagrożeń, organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych, likwidacja miejscowych zagrożeń, wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych, kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności, nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych. Na obszarze działania Komendy Powiatowej PSP w Wysokiem Mazowieckiem funkcjonuje Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP w Wysokiem Mazowieckiem oraz 73 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych zrzeszających ponad 2 tys. strażaków ochotników, w tym 16 jednostek OSP włączonych w struktury KSRG. W strukturach PSP powiatu pełni służbę 46 strażaków i jest zatrudnionych 2 pracowników cywilnych.

Zmodernizowana w ostatnich latach strażnica jest dumą strażaków, dziełem ich bezinteresownego wysiłku i jednocześnie nagrodą za ich codzienną, zawodową działalność, której celem jest zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom powiatu wysokomazowieckiego.

Lata 2000-2015 to okres dynamicznego rozwoju i sukcesywne wyposażenie Komendy Powiatowej PSP w nowszy i bardziej wydajny sprzęt specjalistyczny. Pozyskano 12 samochodów pożarniczych, w tym: 5 ratowniczo-gaśnicze, 1 podnośnik hydrauliczny, 4 operacyjne, 1 terenowy, 1 osobowo-dostawczy. Zakupiono wiele nowoczesnego sprzętu i urządzeń ratowniczych, począwszy od ratowniczych zestawów hydraulicznych, aparatów ochrony dróg oddechowych, ubrań gazoszczelnych i żaroodpornych, pił, pomp i agregatów prądotwórczych, skończywszy na łodzi z silnikiem zaburtowym czy saniach wodno-łodowych.

Wartość pozyskanych samochodów i wyposażenia technicznego to ponad 5 mln złotych.

Poza szeroko pojętą działalnością ratowniczą, komenda zajmuje się także zagadnieniami kontrolno-rozpoznawczymi, edukacyjnymi oraz propagandowo-informacyjnymi, organizując kursy i szkolenia dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych, a dla dzieci i młodzieży szereg turniejów, konkursów i pogadanek związanych z propagowaniem zasad bezpiecznego zachowania w różnych życiowych sytuacjach.

Wartość pozyskanych samochodów i wyposażenia technicznego to ponad 5 mln złotych.

Poza szeroko pojętą działalnością ratowniczą, komenda zajmuje się także zagadnieniami kontrolno-rozpoznawczymi, edukacyjnymi oraz propagandowo-informacyjnymi, organizując kursy i szkolenia dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych, a dla dzieci i młodzieży szereg turniejów, konkursów i pogadanek związanych z propagowaniem zasad bezpiecznego zachowania w różnych życiowych sytuacjach.

www.wysokiemazowieckie.straz.bialystok.pl

www.facebook.com/kppsp.wysmaz

27 stycznia 1919 r. Naczelnik Państwa Polskiego Józef Piłsudski przy współudziale Premiera Ignacego Jana Paderewskiego oraz ówczesnego Ministra Pracy i Opieki Społecznej Jerzego Iwanowskiego ogłosił Dekret o organizacji państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad uchodźcami. Tym samym, Polska była jednym z pierwszych krajów powołujących państwową (publiczną) służbę zatrudnienia w Europie. Był to pierwszy dokument stanowiący o tworzeniu państwowych urzędów pośrednictwa pracy, które miały podlegać ówczesnemu Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej – w celu ułatwienia wyszukiwania pracy.

Dynamiczny rozwój służb zatrudnienia nastąpił po 1989 roku, kiedy to na bazie wydziałów zatrudnienia i spraw socjalnych utworzono wojewódzkie i rejonowe biura pracy. 1 kwietnia 1990 roku w Wysokiem Mazowieckiem jako wydział Urzędu Wojewódzkiego w Łomży powołano Zarządzeniem Wojewody Łomżyńskiego – Rejonowe Biuro Pracy, które od września 1990 r. zo-

stało włączone w strukturę Urzędu Rejonowego. W wyniku reformy administracyjnej kraju 1 maja 1999 r. Rejonowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem został przekształcony w Powiatowy Urząd Pracy, funkcjonujący w strukturach rządowej administracji specjalnej, a od 1.1.2000 r. stał się jednostką samorządową wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Tym samym samorząd powiatowy przejął wszystkie zadania z zakresu zatrudniania i przeciwdziałania bezrobociu oraz odpowiedzialność za kształtowanie lokalnego rynku pracy.

W latach 1990-2015 w efekcie zaangażowania środków finansowych Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz współpracy z samorządami, współdziałania ze strony pracodawców, którzy tworzą i utrzymują miejsca pracy, jednostek szkolących oraz innych instytucji, w oparciu o dostępne instrumenty zaktywizowano 16 144 osób bezrobotnych. Utworzono 4 470 miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych, przeszkolono 2 917 osoby, 5031 osoby odbyły staż zawodowy. Najbardziej efektywną formą okazały się pożyczki i dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, którą uruchomiło 946 bezrobotnych. W ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla przedsiębiorców utworzono 409 miejsc pracy.

Od 2011 roku PUP współpracuje ze wszystkimi Ośrodkami Pomocy Społecznej powiatu wysokomazowieckiego w zakresie obsługi systemu Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej SEPI, tj. kompleksowego

rozwiązania informatycznego umożliwiającego udostępnianie danych osobowych klientów urzędu w postaci elektronicznej.

Od maja 2013 r. bezrobotni i poszukujący pracy mogą zarejestrować się w PUP przez Internet. Wystarczy wypełnić elektroniczny formularz na:

www.pup-wysokiemazowieckie.pl

PCPR realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych a także wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Organizuje opiekę w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych, przyznaje świadczenia na pokrycie kosztów ich utrzymania oraz organizuje i prowadzi szkolenia dla rodzin zastępczych. Rodziny zastępcze są objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który współpracując dokonuje diagnozy, opracowuje plany pomocy dziecku i udziela odpowiedniego wsparcia. Ponadto PCPR obejmuje opieką pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej w ich procesie usamodzielnienia, udzielając pomocy socjalnej, na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie. W ramach zadań z zakresu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych PCPR dofinansowuje likwidację barier architektonicznych i technicznych, turnusy rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych i ich

opiekunów, zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sport, kulturę, rekreację i turystykę. Centrum sprawuje nadzór nad działalnością 2 warsztatów terapii zajęciowej dla 95 osób, prowadzonych przez Stowarzyszenie Pomocy Szansa i Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych NATURA.

PCPR realizuje też programy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: „Program wyrównania różnic między regionami II” oraz pilotażowy „Aktywny Samorząd”.

W latach 2008-2015 PCPR realizowało projekt systemowy „Aktywizacja zawodowa szansą dla osób korzystających z pomocy społecznej”, którego celem było umożliwienie powrotu do życia społecznego (w szczególności powrotu na rynek pracy) osobom bezrobotnym, poszukującym pracy lub nie pozostającym w zatrudnieniu, będącym w wieku aktywności zawodowej i korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej. W 2010 r. powstał Punkt Konsultacyjny, funkcjonujący w trakcie realizacji projektu systemowego. Jego uczestnicy i mieszkańcy powiatu mogli skorzystać z bezpłatnych porad prawnych i psychologicznych.

Przy PCPR od 2000 r. funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, który wydaje m.in. orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Wydaje także decyzje o umieszczeniu osób w Domu Pomocy Społecznej w Kozarzach oraz sprawuje nadzór nad działalnością Domu. Zajmuje się przyznawaniem pomocy pienięż-

nej na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

PCPR podejmuje działania wynikające z realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a od 2013 roku realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Pracownicy Centrum udzielają pomocy i wsparcia zgłaszającym się osobom, współpracując z sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, organizacjami społecznymi.

www.pcprowysokiemazowieckie.pl

Dom Pomocy Społecznej w Kozarzach

To jednostka organizacyjna powiatu wysokomazowieckiego. Posiada 114 miejsc, przeznaczony dla osób dorosłych, niepełnosprawnych intelektualnie.

Pensjonariusze Domu otrzymują opiekę medyczną, w tym pomoc lekarzy specjalistów, rehabilitację leczniczą, a także możliwość utrzymania i poprawy sprawności fizycznej. Każdy mieszkaniec traktowany jest indywidualnie – w zależności od wieku, schorzenia i wydolności ogólnej organizmu. Oprócz grupowych, ćwiczenia rehabilitacyjne prowadzone są także indywidualnie. Mieszkańcy mają możliwość korzystania z kinezyterapii, która polega na leczeniu ruchem, jest określana jako gimnastyka lecznicza lub ćwiczenia usprawniające oraz innych form aktywności ruchowej jakimi są: ćwiczenia ruchowe przy muzyce, krótko i długodystansowe spacery, gry i zabawy ruchowe. Dom posiada dobrze wyposażoną salę rehabilitacyjną: Uniwersalny Gabinet Usprawniania Leczniczego z wyposażeniem, elektrostymulator czterokanałowy, bieżnię, atlas, poręczę do nauki chodzenia, orbitrek, aparat do drenażu limfatycznego, wioślarz, rowerek magnetyczny, rotor do nóg, masażer oraz łóżko do masażu.

Dom zapewnia mieszkańcom udział w terapii zajęciowej, w różnych formach aktywizacji oraz realizację potrzeb religijnych i kulturalnych. Mieszkańcy mogą uczestniczyć w nabożeństwach, które odbywają się w kaplicy znajdującej się na terenie placówki. Do dyspozycji są: biblioteka, świetlice, sale do ćwiczeń. Pensjonariusze mieszkają w odnowionych i ładnie urządzonej jedno, dwu, trzy i czteroosobowych pokojach. Aby uprzyjemnić mieszkańcom pobyt w placówce organizowane są święta oraz inne uroczystości a także wyjazdy do kina, teatru, na wystawy, do ZOO.

W DPS prowadzone są działania terapeutyczne mające na celu podnoszenie sprawności i aktywności mieszkańców. Podstawowym celem terapii zajęciowej jest zwiększanie zakresu samodzielności i zaradności życiowej, wdrażanie do aktywności fizycznej i umysłowej, kształtowanie charakteru, rozwijanie osobowości, nabywanie nowych umiejętności oraz kontynuowanie dotychczasowych zainteresowań mieszkańców Domu. Personel organizuje czas wolny proponując szeroki wachlarz zajęć. Mieszkańcy uczestniczą w zajęciach rękodzieła, plastycznych, informatycznych, kulinarnych, przyrodniczo-ogrodniczych, muzykoterapii, biblioterapii z elementami dydaktyki i pracowni wizażu. Dzięki różnorodności form dają one każdemu z podopiecznych szansę wyrażenia siebie w dostępnej i indywidualnej formie, określonej jego predyspozycjami. Terapia zajęciowa pozwala na wybór takiej formy twórczości, która najlepiej odpowiada możliwościom, zainteresowaniom i uzdolnieniom każdego mieszkańca.

Położenie placówki w pobliżu rzeki Nurzec, w sąsiedztwie łąk i lasów jest dodatkowym atutem Domu Pomocy Społecznej w Kozarzach. Rozległe tereny zielone oraz ładnie zagospodarowane otoczenie sprzyjają spacerom i wypoczynkowi na świeżym powietrzu, a urządzenia małej architektury czynią to miejsce jeszcze bardziej atrakcyjnym.

www.dpskozarze.pl

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wysokiem Mazowieckiem

Poradnia jest placówką oświatową świadcząca usługi psychologiczne, pedagogiczne i logopedyczne dzieciom i młodzieży, rodzicom i nauczycielom. Zakres usług obejmuje działalność diagnostyczną, terapeutyczną, psychoedukacyjną i profilaktyczną. Usługi są bezpłatne. Wizyty nie wymagają skierowań.

Prowadzone są badania w zakresie: trudności w nauce (w tym dysleksji, dysortografii, dysgrafii, dyskalkulii), kłopotów wychowawczych, gotowości szkolnej dzieci, wad wymowy, rozwoju psychoruchowego dzieci w wieku 0-6 lat, zaburzeń emocjonalnych u dzieci, dzieci zdolnych, przesiewowe badanie wzroku programem „Widzę”, słuchu programem „Słyszę” oraz mowy „Mówię”, wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu.

Poradnia wydaje orzeczenia: o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz niedostosowanej społecznie, o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, o potrzebie indywidualnego nauczania dla dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły, o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.

Od 2015 roku poradnia posiada uprawnienia do diagnozowania i wydawania opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i indywidualnego nauczania dzieciom i młodzieży niewidzących i słabowidzących, niesłyszących i słabosłyszących oraz dzieci z autyzmem i zespołem Aspergera.

www.pppwysmaz.pl

Centrum Obsługi Jednostek Powiatowych w Wysokiem Mazowieckiem

Centrum zostało utworzone 1.1.2016 r. w wyniku przekształcenia wcześniej istniejącego Powiatowego Zespołu Obsługi Szkół i Placówek Oświatowych w Wysokiem Mazowieckiem. Podstawowym przedmiotem jego działalności jest obsługa finansowa, kadrowa i placowa oraz obsługa administracyjna i organizacyjna niektórych powiatowych jednostek organizacyjnych. Tworzy dla nich tzw. centrum usług wspólnych. Wspólną obsługą objęte są:

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokiem Mazowieckiem, Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Wysokiem Mazowieckiem, Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokiem Mazowieckiem, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Czyżewie, Zespół Szkół Rolniczych im. Stefanii Karpowicz w Krzyżewie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wysokiem Mazowieckiem, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem.

W ramach wspólnej obsługi, Centrum realizuje w całości obowiązki w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej jednostek obsługiwanych. Zajmuje się realizacją zadań organów powiatu z zakresu edukacji publicznej.

Oprócz wyraźnego podziału zadań, jaki został stworzony dla poszczególnych komórek organizacyjnych, celem wspólnym jest: świadczenie wieloaspektowej pomocy jednostkom oświatowym powiatu oraz innym jednostkom objętym obsługą. Stworzona w takiej formie współpraca pomiędzy Radą Powiatu, Zarządem Powiatu i Starostą a obsługiwanyimi powiatowymi jednostkami organizacyjnymi przynosi pozytywne efekty i pozwala na harmonijne działanie na szczeblu powiatowym.

Zarząd Dróg Powiatowych w Wysokiem Mazowieckiem

Zarząd Dróg Powiatowych w Wysokiem Mazowieckiem został powołany 4 stycznia 1999 roku przez Zarząd Powiatu Wysokomazowieckiego. To jednostka budżetowa powiatu wyposażona w majątek przekazany przez Dyрекcję Okręgową Dróg Publicznych w Białymstoku i Wojewódzką Dyрекcję Dróg Miejskich w Łomży (drogi na terenie miasta Wysokie Mazowieckie i Ciechanowiec). Zarząd Dróg Powiatowych w imieniu Zarządu Powiatu zarządza i administruje siecią 594,060 km dróg powiatowych na terenie 10 gmin.

Podstawowym zadaniem ZDP jest utrzymanie sieci drogowej, zapewnienie uczestnikom ruchu drogowego bezpiecznego korzystania z dróg oraz przygotowanie i nadzór nad realizacją inwestycji drogowych. Zadania w zakresie bieżącego utrzymania dróg ZDP realizuje przez Sekcje Patrolowo-Remontowe w Ciechanowcu oraz Sekcję Drogowo-Mostową w Wysokiem Mazowieckiem.

ZDP dysponuje 25 jednostkami transportowymi (samochody, ciągniki rolnicze i przyczepy) oraz 50 jednostkami sprzętowymi, w tym 40 jednostkami sprzętu „drobnego”. Ma dobre zaplecze warsztatowe i garażowe oraz posiada place składowe materiałów drogowych w Wysokiem Mazowieckiem, Ciechanowcu i Czyżewie. Nałożone przez Zarząd Powiatu zadania realizuje w zdecydowanej większości siłami własnymi, korzystając z jednostek zewnętrznych tylko przy zimowym utrzymaniu dróg.

Od powstania Zarządu Dróg Powiatowych do końca 2015 roku przebudowano 285,505 km dróg powiatowych i 10 mostów za łączną kwotę 144 mln zł. Na zadania te powiat pozyskał 54,1 mln zł środków finansowych zewnętrznych oraz 40,4 mln zł środków finansowanych z gmin.

/Z sieci 594,06 km dróg powiatowych na 31.12.2015 r. jest: nawierzchni bitumicznej – 509,375 km, nawierzchni powierzchniowo utrwalonej – 48,298 km, nawierzchni brukowcowej – 8,655 km, nawierzchni betonowej – 0,269 km, nawierzchni żwirowej – 9,775 km oraz nawierzchni nieutwardzonej (żwirowa, gruntowa) – 17,688 km./

Starostwo Powiatowe
w Wysokiem Mazowieckiem
ul. Ludowa 15 A
18-200 Wysokie Mazowieckie

tel. 86 275 24 17
faks 86 275 31 53

powiat@wysokomazowiecki.pl
www.wysokomazowiecki.pl

ISBN 978-83-61062-64-6

Copyright by Kresowa Agencja Wydawnicza, kom. 692 222 008, www.kaw.com.pl